Ε. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΟΤΟ

ΥΚΡΑΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ
ΜΙΟΝΟΤΙΤΟΝ
ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ
—1933—

Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΜΕΡΟΣ Ι.

ΠΡΟΤΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΑΘΙΣΙΣ

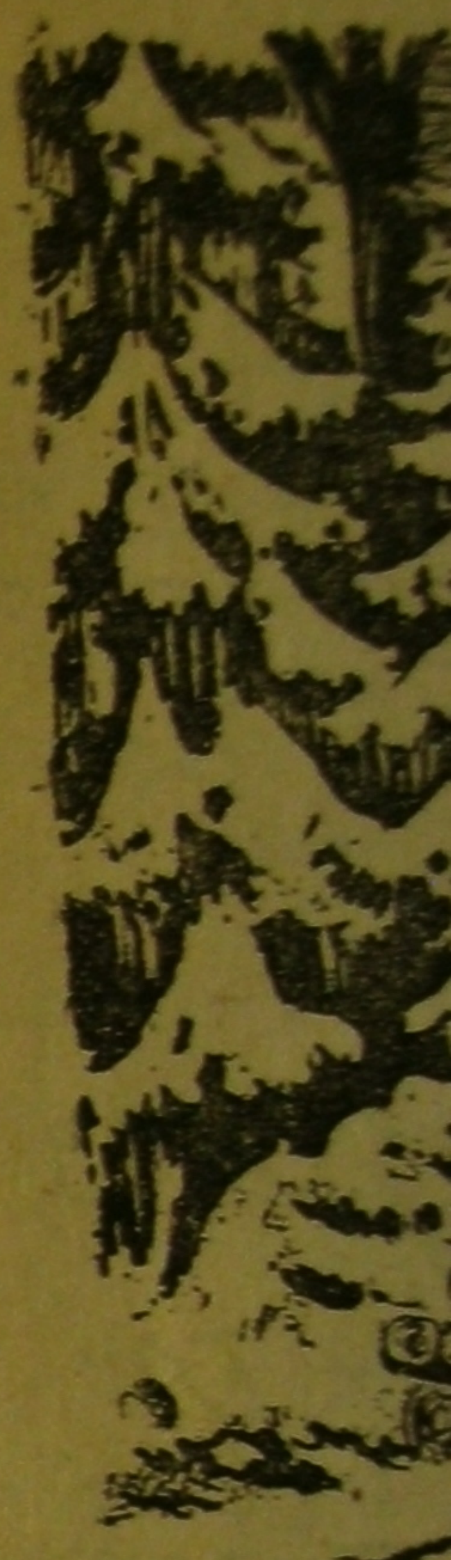
ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΑΠΤΙ ΡΟΣΙΚΙ ΕΚΔΟΣΙ, ΠΥ ΕΠΙΚΙΡΟΘΙΚΕ
ΑΠΤΙΝ ΚΟΛΕΓΙΑ ΤΥ ΛΚΜ ΤΙΣ ΡΣΟΣΔ
ΕΠΙΚΙΡΟΘΙΚΕ ΑΠΤΙΝ ΚΟΛΕΓΙΑ ΤΥ ΛΚΜ ΤΙΣ ΥΣΣΔ

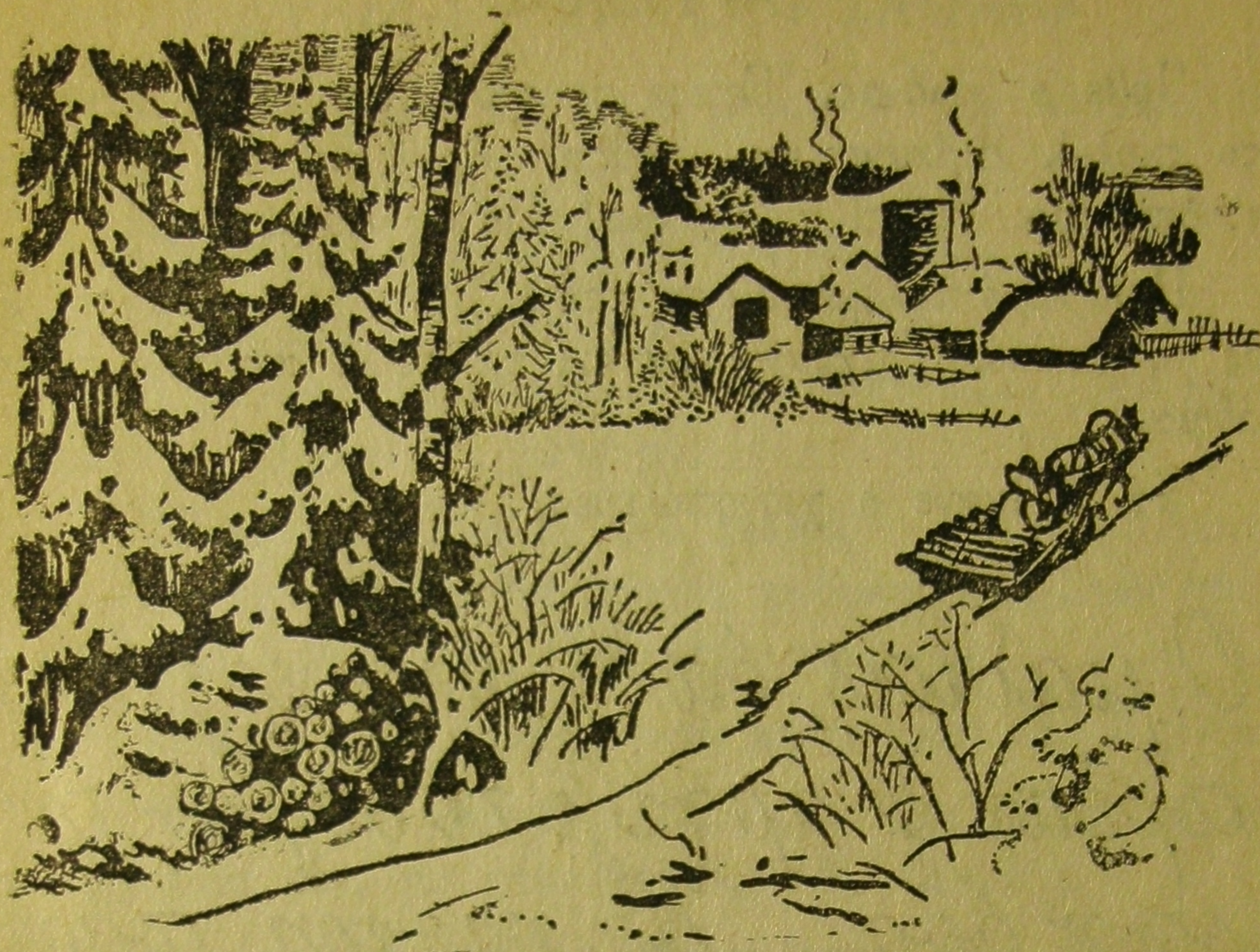

ΥΚΡΑΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΟΝ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΙΟΝΟΤΙΤΟΝ
ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ
1933

— Δόθικε για ςτιχιοθέτιςι 14-XI-33. —
— Επιτρὰπικε για εκτὶποςι 16-XI-33. —
Εκδοτικὸ εθνικόν μιονοτ. 28-Ε. Τιράζζ 3000.
Γορλίτ 5/Γ. Αριθμός παρανκελὶας 6913.

ПЕРЕВОД Ф. Г. КСИФОС
ЛИТ. ОБРАБОТКА А. ДИМИТРИУ
ОТВЕТ. РЕДАКТОР Л. ЛЕО

ΧΙΜΟΝΑΣ

'Αςπρο κε χνουδάτο χιόνι
πέφτι κάτο κε ςκεπάζι
ςπίτια, τζόλια. Ο αγέρας
το ςορέβι, το στιβάζι.
'Ολα λάμπουν ςκεπαζμένα
μ' άςπρο παςτρικό ςεντόνι.

Ι τζανά γοργά γλιςτράι
πάνο ςτο βαθί το χιόνι.
Γίνανε μικρές ι μέρες
κε ο ίλιος δε ζεςτένι.
Χιμονιάτικο αγιάζι
όλα τα ποτάμια δένι.

ΝΑ ΤΟ ΒΡΙΣ

Άςπρο σεντόνι ςκέπασε όλο το τζόλι.

ΑΡΓΙΣΑΝΕ

Ίρθε ο χιμόνας. Έπεςε το χιόνι. Τα πεδιά διαβένανε ςτο ςχολιό. Βγίκανε ςτι ςτράτα. Αρχίςανε τα πεδιά το χιονοπόλεμο. Κε τί πολέμιζμα! Μόνο νταγιάνεπςε!

Πολί χερό πολεμύςανε τα πεδιά. Στο ςτερνό ίρθε ςτο νύτυς το ςχολιό. Τρέχςανε, μα εχί τα πεδιά αρχίςανε πια το μάθιμα.

Νά τί έκανε ο χιονοπόλεμος.

Ο μαθιτίς, όπως κι'ο εργάτις, πρέπι ν'αρχίζι τι δυλιά-τυ στιν όρα. Να πιγένι πάντα στι δυλιά κε να μιν απομίνι αργά.

ΤΖΑΛΚΑ ΣΤΟ ΣΚΟΛΙΟ

Ε, πεδιά, με τον χερό
τρέχςτε τζάλκα ςτο ςχολιό!
Όλι πιάςανε δυλιά
ςτα ζαβόντια, ςτα χοριά.
Νίπςυ φόρεςε χ' εςί
δυλεφτάδικο πεδί.
Τα βιβλία-ςας ςορέπςτε.
Όλι ςτο ςχολιό-ςας τρέχςτε!

Ι ΔΥΛΙΑ-ΣΥ ΙΝΕ ΣΤΟ ΣΚΟΛΙΟ

Ο μπάρμπα Σίμος καθότανε μόνος-τυ ςτιν κοντόρα τυ κολχοζιύ.

Στιν κοντόρα μπίκε τρεχάτα ένα κορίτςι.

— Τί θέλις; Γιατί δεν ίςε στο ςκολιό;

— Ι μάνα-μυ με πέλςε... Στον τόπο-τις... Τα χτινά ν' αρμέγο... Αρόςτιςε ι μάνα-μυ.

— Ν' αρμέγις; Τζάλκα στο ςκολιό, — ίπε ο μπάρμπα Σίμος — κε δίχος εςένα θα κάνυμε τι δυλιά-μας. Στον τόπο τις μάνας-ςυ διάβικε άλι. Ἔτςι πές-τινα.

— Εγό κςέρο ν' αρμέγο, — τις κακοφάνικε τις Κςένιας.

— Μα πιος θα μάθι στον τόπο-ςυ; Στις μάνας-ςυ τον τόπο βρίςκυμε άλι, μα στον τόπο-ςυ άλι δεν έχι.

Ο μπάρμπα Σίμος με χορατά τιν έβγαλε όκςο κε τιν ίπε να τρέκςι στο ςκολιό.

ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΙ;

Οχ, ο Μίςας τι να κάνι;
— τα τετράδιά-τυ χάνι;
Μάθιμα να γράπςι έχι.
Χολιαζμένος τόρα τρέχι.
Τα γιρέβι στο ντυλάπι,
από κάτο απτο κρεβάτι,
το τραπέζι, το ςκαμνί,
μα να τάβρι δε μπορί.
Τί να κάνι το πεδί,
πύ να πάι να τα βρι;

Ι τάιςι φυλάγι τον ικρό

ΑΠΤΟ ΜΕΡΟΛΟΓΙ ΕΝΟΣ ΤΕΜΠΕΛΙ

2 ΤΥ ΔΕΚΕΒΡΙ.

Δεν πίγα στο ςκολιό, — τα δόντια-μυ πονύςανε.

11 ΤΥ ΔΕΚΕΒΡΙ

Ἀργιςα στο μάθιμα,—το ρολόι απέμινε πίςο.

17 ΤΥ ΔΕΚΕΒΡΙ

Δεν πίγα στο ςκολιό, — ι κιλιά-μυ πονύςε.

21 ΤΥ ΔΕΚΕΒΡΙ

Πάλι δεν πίγα στο ςκολιό: ι μάνα-μυ βγίκε κε μυ ίπε να κυνίζο το Μίςςα.

ΣΟΡΕΒΝΟΒΑΝΙΑ

Στο διάλιμα ι Κάτια ίπε:

— Πεδιά, ελάτε να κάνυμε ςορεβνοβάνια. Δίνυμε το λόγο-μας: να φιλάγυμε παςτρικά τα τετράδιά-μας, να μιν χςεςκίζυμε τα βιβλία-μας, να μιν αργύμε ςτα μαθίματα. Λιπόν, πιος πιόνα θέλι να προςκαλέςι;

Αρχίςανε τα πεδιά να προςκαλύνε ςε ςορεβνοβάνια το ένα τάλο.

Ο Αλέκος ίπε:

— Εγό προςκαλό ςε ςορεβνοβάνια τον Κόλια. Εκίνος αργί ςτο μάθιμα χε τα τετράδιά-τυ πάντα ίνε λερά.

— Κε ςι πάντα αργίς ίπε ι Λένα.

Κι' ο Αλέκος λέι:

Εγό δίνο το λόγο-μυ άλο να μιν αργίςο χε τα τετράδιά-μυ θα τα έχο παςτρικά.

Ο Κόλιας δέχτικε τιν πρόςκλιςι.

— Να δύμε ίπανε τα πεδιά,—τί λογιό θα εχτελέςετε το ντόγοβόρ-ςας. Θα το ντρανύμε.

— Θα το εχτελέςυμε!—φονάχςανε αντάμα ο Αλέκος κι' ο Κόλιας.

— Ελάτε να προςκαλέςυμε ςε ςορεβνοβάνια άλι γρύπα,— ίπε ι Κάτια.

Τα πεδιά το δεχτίκανε κι' αποφαςίςανε να γράπςυνε τυς όρυς τις πρόςκλιςις.

Ι ΜΕΡΑ ΟΛΟ ΚΕ ΜΙΚΡΕΝΙ

Ι μέρες γίνανε πολί κοντές. Στις εφτά το πυρνό αχόμα ίνε ςκοτινά. Κε ςτις τέςερις το βράδι πάλι ςκοτινιάζι. Το χιμόνα εμίς πάντα με τι λάμπα ςικονύμαςτε χε με τι λάμπα γεβματίζυμε. Το χιμόνα ι νίχτα ίνε μεγάλι. Στις 22 τυ Δεχέβρι έχυμε τιν πιο μιχρί μέρα χε τιν πιο μαχριά νίχτα.

ΤΑ ΧΑΔΙΑ ΤΥ ΧΙΜΟΝΑ

Νύνιςε ο χιμόνας να χάσι όλυς αςτον κόζμο.

'Αρχιςε πρότα απτα πυλιά.

Μα τα πυλιά πετάκςανε ςε χλίτζκυς τόπυς. Ντρανά ο χιμόνας—δεν μπορί να τα καταςόνι.

Χυλτάιςε ςτα θεριά. Σκέπαςε με χιόνι τα τζόλια κε τα όρι. Πιλίγι αγιάζι πίςο απτο αγιάζι. Δε φοβιθίκανε τα θεριά. Μερικά ίχανε χλίτζκες γύνες κε τ' άλα μυλοθίκανε μέςα ςτις βαθιές τρίπες.

Κι' άλο πολί θιμόνι ο χιμόνας. Γλίγορα τρέχυνε τ' αγιάζια, ςαν τα ςφιριά χτιπύνε. Πάνο ςτα ποτάμια, ςτις λίμνες, γιοφίρια κάνυνε. Παγόςανε τα ποτάμια κ' ι λίμνες, μα μόνο πάνο-πάνο. Κε τα πςάρια όλα διαβίκανε βαθιά. Κάτο απτον πάγο δεν κριόνυνε.

'Αρχιςε πια τυς ανθρόπυς να ιριςςτραίζι. Πιλίγι αγιάζι πίςο απτο αγιάζι. Χτιπύνε τα αγιάζια ςτις πόρτες κε ςτις γονέες. Μα ι άνθροπι ανάβυνε τις ςόμπες. Κάθυντε μέςα ςτα χλίτζκα ςπίτια κε γελύνε το χιμόνα.

Τα μικρά πεδιά — κι' αφτά δε φοβύντε το χιμόνα. Γλιςτρύνε με τα κοντί κε τις τζαναδίτςες, πέζυνε με τα χιόνια, κάνυνε από χιόνι ανθρόπυς, ντζάπια, κάνυνε κε κενόνυνε απάνο νερό. Κι' ακόμα φονάζυνε το αγιάζι:

— 'Ελα να μας βοιθίςις!

Ο χιμόνας ίνε μαςτόρις γιοφίρια χτίζι.

ΠΑΝΟ ΣΤΟΝ ΠΑΓΟ

'Οχςο έχι παγονιά.
Τρέχυν, πάνε τα πεδιά
ςτο ποτάμι με φονές,
με τραγύδια, με χαρές.
Κ' ένα κίτρινο ςκιλί
λάζι κε γλιςτρά μαζί.
Πέφτι μαλακό το χιόνι
κε ςτις βλεφαρίδες λιόνι.

ΠΑΝΟ ΣΤΑ ΚΟΝΚΙ

Τρέχο τόρα με κονκί,
ςαν αγέρας με ορμί.
Στραβοπάτιςα κε κάτο
τζάλκα βρέθικα ςτον πάτο.

ΓΙΑΛΙΑ ΑΠΟ ΝΕΡΟ

Αρχίςανε τα πεδιά να χτίζυνε ςτιν αβλί τυ ςχολιύ ςπίτι από χιόνι. Κάνανε τις γονέες κε τι ςτέγι κε κενόςανε απάνο νερό.

Δινατά ςτέκυνε ι γονέες.

Μα τί να βάλυνε ςτον τόπο τυ γιαλιύ;

Νυνίςανε τα πεδιά να κάνυνε απτο νερό γιαλιά.

— Κςέρετε τί, πεδιά; — ίπε ο Μίτιας, — μπορύμε να κάνυμε γιαλιά με λογιό-λογιό χρόματα.

— Μα πός;

— Ας βάλυμε μέςα ςτο νερό μπογιά κε ίςτερα το παγόνυμε.

Βρίκανε τα πεδιά διο φίλα παλιό τενεχέ, λιγίςανε τις άχρες-τυ — γενίκανε ταβάδες. Κενόςανε μέςα νερό, βάλανε μέςα ςτον ένα κόκινι μπογιά κε ςτον άλο ςίνκα. Τυς βγάλανε ςτο αγιάζι, πάγοςε το νερό.

Τιν άλι μέρα θέλανε να βγάλουνε τον πάγο, μα αφτός δε βγένι.

Πίρανε τους ταβάδες μέσα. Όσπου μιλούσανε, ο πάγος από κάτο έλιοσε. Τα πεδιά κούποσαν τους ταβάδες κε ο πάγος βγίκε.

Έγινε σα γιαλί! Τρέκσανε τα πεδιά να βάλουνε τα γιαλιά στο σπίτι.

ΕΤΣΙ ΙΝΕ ΓΙΑ ΟΧΙ;

Ο παπούς μέσα στι σόμπα, κε τα κσίλα πάνο στι σόμπα. Πάνο στον πάτο ι τζόρτα καπνίζι, κε πάνο απ' τι στέγι στέκι ι σόμπα

ΓΥΝΑ, ΜΑ ΔΕ ΧΛΕΝΙ

Ένας άνθροπος από χιόνι στέκετε όκσο.

— Ίνε γδιτός, — λέι ι Σίμα.

— Μα αν τον φορέσουμε γούνα χλένετε;

— Ελάτε ας κάνουμε πρόβα.

Τα πεδιά φορέσανε τον άνθροπο γούνα. Κι' αρχίσανε να πέζουνε με το χιόνι. Πέκσανε πολί. Φέρανε στο νού-τους τον άνθροπο, τρέκσανε σ' αφτόνα, τον πασπατέπσανε. Μα εκίνος πάλι ίνε κρίος.

— Νά δουλιά! — λέι ι Σίμα, — μα πός εμένα με χλένι ι γούνα;

— Κε σένα δε σε χλένι, — λέι ι Κατίνα.

— Μα γιατί τότε το χιμόνα φορούνε γούνα;

— Για α φιλάγι τι ζέςτι, — ίπε ι Κατίνα. — Μα ο χιονένιος άνθροπός-μας ίνε κρίος, δεν έχι ζέςτι για να βγι.

ΧΙΟΝΑΚΙΑ

Χιονάκια, χιονάκια
πετύν ςαν πυλάκια.
Ι Νίνα λιγάκι
ςορέβι χιονάκι.
Στι φύχτα το βάζι,
καλά το ςκεπάζι.

Ζεςτό να το κάνι
γιρέβι. Μα χάνι
το άςπρο το χιόνι, —
ςτι φύχτα-τις λιόνι.
Κε μένι λερό
μονάχα . . . .

ΝΑ ΤΟ ΒΡΙΣ

Πέντε πεδάκια, πέντε ςπιτάκια. Διαβίκανε τα πεδάκια ςτα ςκοτινά ςπιτάκια. Κάθε πεδάκι ςτο δικό-τυ το ςπιτάκι.

ΑΝΘΡΟΠΟΣ ΚΑΤΟ ΑΠΤΟ ΧΙΟΝΙ

Πίγε ο Κόςτας ςτο όρος να φέρι κςίλα κε άργιςε. Σικόθικε μπυράνι. Τυ φάνικε, πος δεν πάι ςτι ςτράτα-τυ. Πίγε να γιρέπςι τι ςτράτα.

Ο Κόςτας έχαςε τι δίναμί-τυ. Μπάτεπςε ςτο χιόνι. Τό χιόνι τον ςκέπαςε.

Το άλογο ςτάθικε, ςτάθικε κε πίγε ςτο ςπίτι.

Στο ςπίτι ίδανε, ότι ίρθε το άλογο μοναχό-τυ. Πίγανε να γιρέπςυνε τον Κόςτα. Γιρέπςανε, γιρέπςανε, μα δεν τον βρίκανε κε γίριςαν όφκερα.

Το πυρνό από άλι ςτράτα πίγε ένας κινιγός με το ςκιλί. Το ςκιλί κάτι μιρίςτικε ςιμά ςτι ςτράτα. 'Αρχιςε με τα

πόδια-τυ να ςκαλίζι το χιόνι. Ο κινιγός πίγε να ντρανά τί ίνε εχί. Ντρανά—το ςκιλί έςκαπςε τρίπα κε απτιν τρίπα βγένι αχνός. 'Αρχιςε αφτός να ςκάφτι το χιόνι κε ντρανά: τζιχύρι, κε μέςα στο τζιχύρι πέφτι άνθροπος, κιμάτε.

Σκέπαςε το τζιχύρι με το χιόνι κε πίγε στο χοριό.

Σορέφτικε κόζμος. 'Εβγαλαν τον Κόστα κε τον φέρανε στο σπίτι. Μα στο σπίτι με μιας δεν τον πίγανε, μα πρότα τον τρίπςανε πολί κερό με το χιόνι. 'Ιστερα από διο όρες ίρθε στα καλά-τυ κε γίρεπςε να φάγι.

ΝΑ ΤΟ ΒΡΙΣ

Στι φοτιά δεν κέετε, στο νερό δεν μινατέβι.

Ο ΧΙΟΝΟΠΟΛΕΜΟΣ

Με το χιόνι καμομένο
σπίτι όμορφο γιαλίζι
κε σα φλόγα στιν κορφί-τυ
ι σιμέα κιματίζι.
'Ινε κάστρο! Να το πάρυν
σορεφτίκαν τα πεδιά.

Παλικάρια όλα, βράζυν,
έχυν άφοβι καρδιά.
Νά πια πέζι ι τρομπέτα.
Τα πεδιά ορμύν μπροστά.
Τρέχυν, ρίχνυν άσπρα βόλια
με φονές κε με χαρά.

ΦΑΜΠΡΙΚΑ ΑΠΟ ΧΙΟΝΙ

Χτίςανε τα πεδιά μεγάλι φάμπρικα από χιόνι. Χτίςανε κε νυνίζυνε:

— Τί φάμπρικα θα έχυμε;

— Ραφτικί,—λέι ο Κόλιας,—Ι μιτέρα-μυ στι ραφτικί φάμπρικα δυλέβι. Εκί με τις μιχανές ράφτι τις φορεςιές.

— Όχι,—ίπε ι Λένα,—ας ανίκσυμε ιφαντυργίο. Εχί χάνυνε πανί. Ι μάνα-μυ ιφένι, — εκίνι από πανί φυστάνια ιφένι.

— Φάμπρικα δέρματος φόνακσε ο Βίτιας.—Ο πατέρας-μυ ίνε τζεμπάρις. Εκίνος χάνι δέρματα.

— Ζαβόντι δέρματος κε όχι φάμπικα, — γέλασε ι Μάνια.—Φάμπριχες για δέρματα δεν έχι.

— Ελάτε,—ίπε ο Βάνιας,—να κάνυμε ζαβόντι. Τέτιο όπυ δυλέβι ο πατέρας-μυ. Ο πατέρας-μυ ίνε μεταλίστος. Εκίνος χάνι μιχανές. Το ζαβόντι εκίνο το λένε μιχανοεργοστάσιο.

— Φονάκστε πιο δινατά «ζίτο». Ανίχτικε κενύργιο ζαβόντι.

Ο Γριγόρις με χάρβυνο έγραπσε τιν ταμπέλα:

Μιχανοεργοστάσιο στο όνομα τυ Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν.

ΚΙΝΙ ΔΥΛΙΑ

Ο Αντρέας κε ο Αχμέτ δεν κσέρυνε ο ένας τον άλο. Ο Αντρέας ζι στι Μόσχα. Δυλέβι στο ιφαντυργίο.

Ο Αχμετ ζι μακριά-μακριά—στο Τυρκεστάν. 'Ολι μέρα δυλέβι στο τζόλι. Καλιεργί το μπαμπάκι.

Ζύνε αφτί σε λογιο-λογιό τόπυς τις Σοβιετικίς 'Ενοσις κε μιλύνε σε λογιο-λογιό γλόσες.

Μακριά ο ένας απτον άλο ζύνε ο Αντρέας κε ο Αχμέτ, μα κάνυνε τιν ίδια δυλιά: μπασμά κάνυνε.

Ο Αχμέτ στο κολχόζι καλιεργί το μπαμπάκι.

Ο Αντρέας στι Μόσχα απτο μπαμπάκι ιφένι μπασμά στι φάμπρικα.

Ι ΚΟΚΙΝΙ ΓΡΑΒΑΤΑ

Οριμάζι το μπαμπάκι το καλοκέρι στα τζόλια τυ μπαμπακιύ. Το σορέβυνε, το παστρέβυνε απτο σπόρο. 'Ιστερα το στέλνυνε στι φάμπρικα.

Στιν αρχί θα μπι στις κλοστικές μιχανές. Εκί απτο μπαμπάκι θα κάνυνε ράματα. Τα ράματα θα πάνε στο ιφάντυργίο. Από αφτά θα ιφένυνε λογιο-λογιό πανιά. Στα μπογιατζίδικα θα μπογιαντίσυν το πανί. Το έτιμο πανί θα πάι στιν κοοπερατίβα.

Πολι-πολί άνθροπι θα δυλέψυνε πριν να φορέσι ο πιονέρος στι γύλα-τυ τιν κόκινι γραβάτα.

Ι ΜΑΝΑ-ΜΥ ΙΝΕ ΥΝΤΑΡΝΙΤΣΑ

Ι τάκςι-μας ίτανε ςτι φάμπρικα. Σ' αφτί τι φάμπρικα δυλέβι ι μάνα-μυ.

Μπίκαμε ςε μεγάλι φοςερί ζάλα. Εκί ςε διο γραμές ςτέκυντε ι μιχανές. Εδό δυλέβι μια μπριγάδα από υντάρνιτςες.

Στις άλες ζάλες κάθε εργάτρια δυλέβι ςε διο μιχανές. Εδό ι υντάρνιτςα δυλέβι ςε τρις μιχανές.

Πίγαμε ςτι μέςι τις ζάλας. Στον τίχο· κρεμότανε ι πλακάτα:

Για τιν υντάρνικι δυλιά.

Κε ςιμά κρεμότανε ένα χαρτί, όπυ ίτανε γραμένες ι ιποχρέοςες, πυ έχυνε ι υντάρνιτςες!

Κάνυμε το δαφτό-μας υντάρνιτςες κε δίνυμε το λόγο-μας:

1. Να δυλέβυμε ςε τρις μιχανές.
2. Να δυλέβυμε δίχος μπρακ.
3. Να ντρανύμε καλά τις μιχανές.
4. Να πιγένυμε πάντα ςτι δυλιά.
5. Να τραβύμε κενύργιες ςιντρόφιςες ςτιν υντάρνικι δυλιά.

'Ακςαφνα ίδα τι μάνα-μυ. Στεκότανε ςτι μιχανί.

Ι μάνα-μυ γίριςε πίςο με γνόριςε κε χαμογέλαςε.

— Νά πια ίνε ι μάνα-μυ! — νύνιςα εγό. Εκίνι ίνε υντάρνιτςα.

ΣΤΙ ΦΑΜΠΡΙΚΑ ΤΟΝ ΠΑΠΥΤΣΙΟΝ

Αγοράςανε για τον Αλέκο Σιμεόνοφ κενύργια παπύτςια, — ςτραφτερά, με δέματα. Στιν ποντόςςβα έγραφε: «Σκοροχόντ».

Ι μάνα τυ Αλέκυ δυλέβι ςτι φάμπρικα «Σκοροχόντ».

— Πολί κερό τăραφτες;—ρότισε ο Αλέκος τι μάνα-
τυ.—Βαρί, βέβεα, θα ίτανε να κάνις τις τρίπες για τα
δέματα;

— Αφτά τα παπύτσια τα ράπσανε πολί άνθροπι. Ι
δικί-μυ δυλιά ίνε μονάχα να κόφτο το δέρμα. Εγό ίμε
κόφτρα. Κε τις τρίπες τις κάνι ι Κάτια Κιριακόλοβα. Με
τα χέρια ίνε βαρί να τις κάνις. Κε άλι εργάτες ράφτυνε
τι φόδρα, τα τακύνια καρφόνυνε. Κε πάλι όλα αφτά τα
κάνυν με τις μιχανές.

— Πολά παπύτσια κάνυνε στι φάμπρικά-σας;

— Για όλι τι χόρα δυλέβυμε: κε για τυς εργάτες
κε για τυς κολχόζνικυς κε για τυς κρασνοαρμέιτσυς.

— Κε πός κατασόνετε για όλυς να ράφτετε παπύτσια;

— Μονάχα ι δικί-μας φάμπρικα δε ράφτι παπύτσια. Ίνε κε
άλες.

Με τι μιχανί δυλέβυμε πιό γλίγορα πε παρά, παρά με τα χέρια.

ΠΡΟΤΙ ΦΟΡΑ ΣΤΙΝ ΠΟΛΙ

Ο Πέτρος ίνε 6 χρονόν. Καμιά φορά δεν ίτανε στιν πόλι.

— Λιπόν, Πέτρο, — ίπε μια φορά ο πατέρας, — ας
πάμε στιν πόλι.

Πίγανε. Ο Πέτρος όλο κε ντρανά απτο παράθιρο.
Ντρανά χοράφια, όρος, χοριά, καλίβες, ποτάμια. Στο στερνό
ίρθανε.

— Πέτρο, ντράνα, νά ι πόλι!—ίπε ο πατέρας.

Βγίκανε απτο τρένο κε πίγανε στο παζάρι.

Ντρανά ο Πέτρος — μεγάλα σπίτια με πολί μεγάλα παράθιρα σε τρις-τέσερις σιρές. Σιμά στα σπίτια, σόλες τις μεριές, πάνε, σπουδάζυνε ι άνθροπι.

'Ακσαφνα ο Πέτρος παραμέρισε, τρόμακσε. Από πίσο ερχότανε κε φόναζε ένα φοβερό θεριό.

— Αφτόμπυς ίνε, — ίπε ο πατέρας. 'Ιστερα από ένα λεφτό ο Πέτρος φόνακσε δινατά.

— Πατέρα, πατέρα! Φενκάρια! Για ντράνα! κε έδικσε στον πατέρα-τυ τα φοσερά φανάρια.

ΣΤΙΝ ΚΕΝΥΡΓΙΑ ΚΒΑΡΤΙΡΑ

Χτίσανε στι φάμπρικα μεγάλο πέτρινο σπίτι για τυς εργάτες. Πέρασε εκί κε ο Γεγόρ Ιλίν με τιν ταιφά-τυ. Πέρασε κε ο Αλέκος.

Αρχίσανε να ζύνε στιν κενύργια κβαρτίρα. Κάμαρα μεγάλι, φοσερί. Δε ρέι αππις γονέες, ι χοριί δε δανκάνυνε. Κε σαν ανάβι το βράδι το ιλεχτρικό — όλι χέρυντε.

Στο ίδιο το σπίτι έχι κε κλυπ για τυς εργάτες. Εκί κάνυν σπεκτάκλια, δίχνυνε καρτίνες στο κινό.

Το σπίτι έχι κε πλισταριό. Στιν παλιά κβαρτίρα, πλίνανε μέσα στιν κάμαρα. Αχνός, στενοχόρια, ιγρασία στιν κάμαρα. Μα τόρα φέρνυνε τα ασπρόρυχα στο σπίτι παστρικά κε κσερά.

ΤΟ ΚΕΝΥΡΓΙΟ ΣΠΙΤΙ

'Αι-άι-άι-άι-άι!
Κε τί πσιλά, πυ πάι!
Το σπίτι μεγαλόνι.
Ι σκαλοσιά το ζόνι.
Πσιλά στον υρανό
τραβά κάθε λεφτό.
'Αι-άι-άι-άι-άι!
Για διές-το πια πυ πάι!

Τις ςκαλοσιές-τυ ρίχνι.
Σε όλυς τόρα δίχνι,
πος ίνε λαμπερό,
πετρόχτιστο, πςιλό.

Ο ΜΙΤΙΑΣ

Ι μάνα τυ Μίτια έπρεπε να πάι για γάλα κε δεν ίκςερε ςε πιόνα ν' αφίςι το πεδί-τις. Κάθιςε τον Μίτια στο πάτομα. Στο ένα το χέρι τυ έδοςε πογρεμύςςκα κε στο άλο πέτςα από άςπρο πςομί κε βγίκε.

'Εμινε μόνος ο Μίτιας. Τί να κάνι; Βαρέθικε τιν πογρεμύςςκα κε τιν πέτακςε στο πάτομα. Μα με τιν πέτςα κάτι μπορί να κάνι. Με τιν πέτςα μπορί κανίς να πλίνι το πάτομα. Τὂβρεχςε στο στόμα-τυ κι' άρχιςε να τρίβι το πάτομα. 'Ετριβε, έτριβε κε κυράστικε. Έφαγε τιν πέτςα κε πάλι δεν κςέρι τί να κάνι.

Αρχύδιςε ο Μίτιας στιν κάμαρα. Νά ένα ντυλάπι με ποςύντα. Το άνιχςε ο Μίτιας. Κε εχί: χαστρύλες, τιγάνια, πιάτα. Κε τα καπάκια τί όμορφα κιλιύντε στο πάτομα!

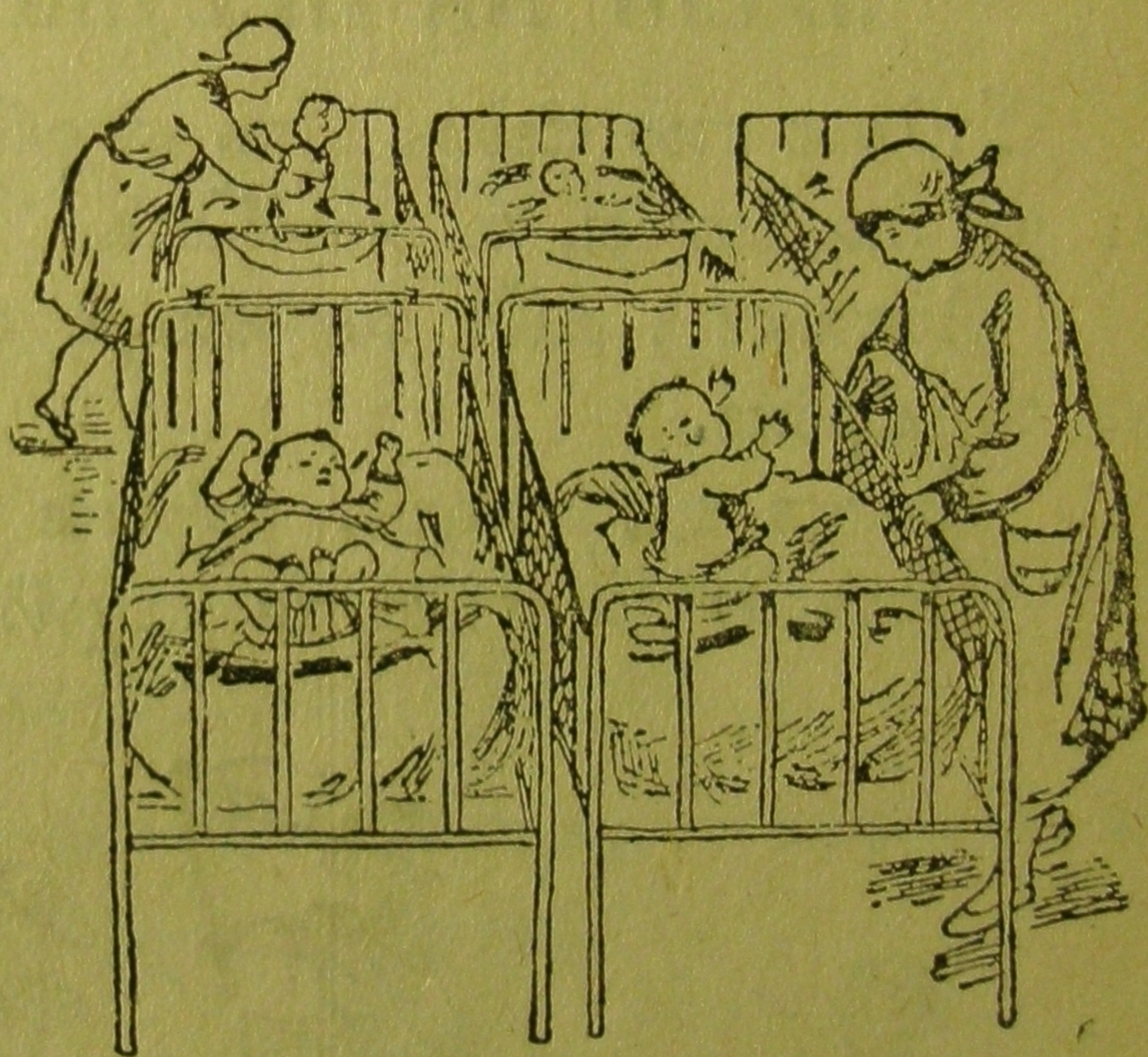
Γίριςε ι μάνα-τυ. Μπένὶ μέσα—ιςιχία. Γιατί ο Μίτιας κάθετε ίςιχα, μίπος κιμίθικε;

Ντρανά ι μάνα κε τα χάνι: καςτρύλες, καπάκια, τιγάνια,— όλα ίτανε πεταγμένα απτο ντυλάπι. Κι' ο Μίτιας κάθετε πάνο στο πάτομα, πέρνι αππιν μπάνκα αλέβρι κε τό ρίχνι πάνο-τυ.

Στέκι ι μάνα-τυ κε δεν κςέρι από πύ ν'αρχίςι: το Μίτια να πλίνι, γιά το πάτομα να καθαρίςι, γιά τιν ποςύντα να ςορέπςι. Κε ο Μίτιας τιν ντρανά με χαρά, με φοςερά μάτια, ςάμπος θέλι να πι:—Ντράνα τί όμορφό πεχνίδι βρίκα. 'Ελα να πέκςυμε αντάμα.

ΓΙΑΣΛΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΤΟΝ

'Ινε πολί πυρνό. Ι εργάτριες με τα μορά-τυς ςτα χέρια τρέχυνε ςτις γιάςλες. Τις ανταμόνυνε ι αδερφές με άςπρα χαλάτια κε ντρανύνε τα πεδιά: λαρά ίνε; 'Ιςτερα μεταλάζυνε τα ρύχατυς κε τα ςτέλνυνε ςε λογιό-λογιό κάμαρες: τα μορά — ςε μια, τα πιο μεγάλα ςε άλι.

Τρόνε το πυρνό κε το μεςιμέρι ςτι ςτολόβαγια. 'Οπιο μπορί—πολεμά να τρόι μόνο-τυ. 'Ιςτερα απτο φαγί κιμύντε.

Το βράδι ι μιτέρες πέρνυνε τα πεδιά κε τα πάνε ςτο ςπίτι ος τιν άλι μέρα.

Τι όμορφα περνύνε στις γιάσλες τα πεδιά: κύμπικα, πεχνίδια μπόλικα, καλά. Ι δασκάλα τα μαθένι πος να τραγυδύνε με καρτίνκες όλι πάντα να ντρανύνε.

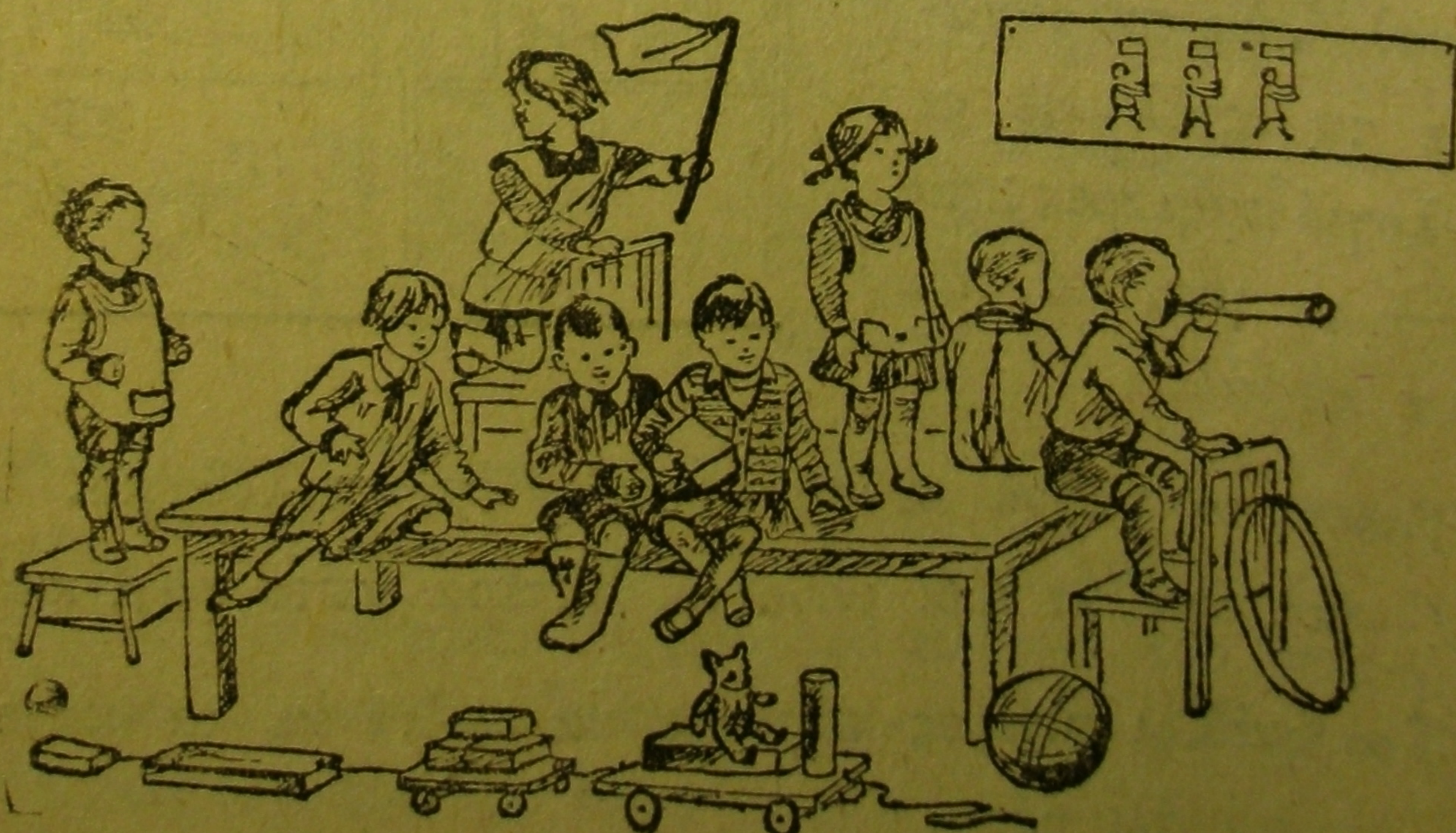
ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΠΕΖΥΜΕ ΑΔΕΡΦΙΚΑ

Στίλανε στον πεδικό κίπο πεχνίδια: μικρές ςιμέες, φτιάρια κε μεγάλο βαπόρι, πυ κυρδίζετε.

'Αρπαχςε ι Λίζα το βαπόρι, πίγε μακριά απτα πεδιά κε το κύρδιςε.

'Εκλοςε τυς τροχύς, ςφίριχςε το βαπόρι κε πίγε.

Πέταχςαν τα πεδιά τα πεχνίδια-τυς κε ίπανε στι Λίζα:

— Εμπρός, Λίζα, άφισέ-το να πάι ς' όλι τιν κάμαρα!

Μύλοςε ι Λίζα το βαπόρι πίςο απτι ράχι-τις.

— Δικό-μυ ίνε το βαπόρι.

— 'Οχι δεν ίνε δικό-ςυ, — ίνε ολονόνε-μας.

'Εκλαπςε ι Λίζα.

— Να μιν τιν ταγέβις, Μάρο. Ας τόχι εκίνι. Κ' εμίς ας χάνυμε άλο—το «Κράςιν».

Τζάλκα έβγαλαν το τραπέζι.—Αφτό ίνε το κατάςτρομα. Πάνο ςτο κατάςτρομα έβαλαν τα ςκαμνιά. Από κςίλα έκαμαν τα κατάρτια. Από καρτόνι έκαμαν το φυγάρο.

— Εγό ίμε ο καπετάνιος,—φόνακςε ο Σέργος,—μα πύ ίνε ι νάφτες;

— Εγό ίμε ο νάφτις! Εγό ίμε νάφτις!

— Κ' εγό θα γιρίζο το τιμόνι.

Ζύλεπςε ι Λίζα.

Κυνίςανε τα πεδιά τις κόκινες ςιμέες, ςφίριξςαν, βύιξςαν: τζυχ-τζυχ-τζυχ-τζυχ! πςς-πςς-πςς! Πίγανε.

— Στάςυ! Στάςυ!—φονάζι ο τιμονιέρις,—το φυγάρο δε ςφιρίζι. Δε γίνετε να πάμε δίχος ςφιρίχτρα.

Δε βάςτακςε ι Λίζα.

— Εγό... Εγό θα γίνο φυγάρο.

— 'Εμπα τζάλκα,—λένε τα πεδιά,—ςφίριξςε!

Ανέβικε ι Λίζα πάνο. Με μιας ςφίριξςε το βαπόρι— βυ-υ-υ, ςφίριξςε, βύιξςε.

Πίγανε!

ΕΤΣΙ ΙΝΕ ΓΙΑ ΟΧΙ;

Πάνο στα βαγόνια πιγένανε ι ρέλσες, τα ποτάμια περνύσανε απὸ πάνο απτα γιοφίρια. Πιγένανε τα βαγόνια, κυβαλίσανε το παραβόζ.

Ο ΚΙΚΝΟΣ, Ι ΚΑΡΑΒΙΔΑ ΚΕ ΤΟ ΛΑΒΡΑΚΙ

(Μίθος)

Ο κίκνος με τιν καραβίδα κε με το λαβράκι
το ποταμίσιο θέλανε μια μέρα
να κυβαλίσυνε γυμάρι, κε ι τρις
στ' αμάκσι-τυς ζεφχτίκανε εφτίς.
Τραβύνε δινατά, μα τίποτα δε βγένι.
Μπορύσαν να τραβίκσυν το γυμάρι-τυς λαφρά,
μα νά ο κίκνος-μας στα σίνεφα πετά,
ι καραβίδα πάι πίσο,
κε το λαβράκι στο νερό διαβένι.
Πιός φτέι—δε μπορί να πι κανίς,
μα μόνο το γυμάρι-τυς ακόμα μένι
στον τόπο, κι' ας τραβύνε κε ι τρις.

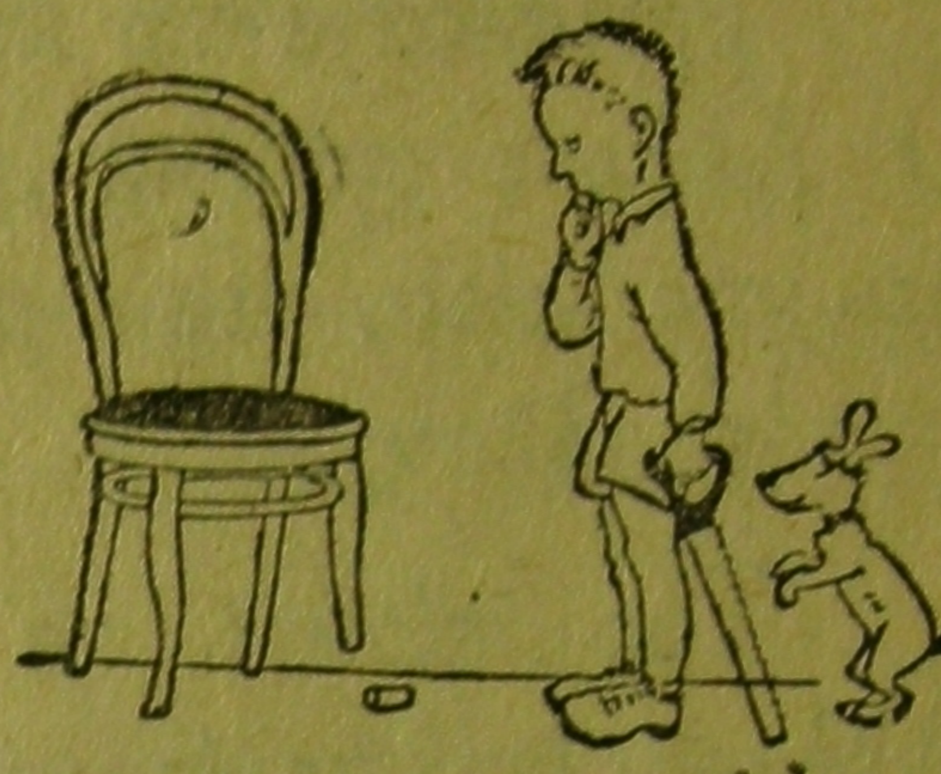
Ομόνια σα δεν έχυνε ι σίντροφι, καμιά
ποτέ να γίνι δε μπορί δυλιά.

ΓΟΡΓΑ ΚΕ ΚΑΛΑ

'Ετςι λέι το πεδί:
— Τί μεγάλο στο ςκαμνί
ιν' αφτό το ποδαράκι!
— Θα το κόπςο 'γο λιγάκι.

Νά αφτό το ποδαράκι
θα το κόπςο 'γο λιγάκι.

Νά κι' αφτό το ποδαράκι...

Εχ, μα λάθεπςα
λιγάκι...

Πρότα νόνισε, ι' ίςτερα ιάνε.

ΤΑ ΟΧΤΟΒΡΟΠΥΛΑ ΒΟΙΘΙΣΑΝ

Χαθίκανε στο ςκολιό τυ Αλέκυ ι γαλότςες. Αρχίςανε να τις γιρέβυνε. Πιος τις πίρε; Κανίς δεν το λέι.

Αρχίςανε τα πεδιά να βγένυνε απτο ςκολιό. Ντρανύνε: ςτιν κοςςέ τις στράτας ςίμοςε τον Αλέκο ένας μπεζπριζόρνικος. Ο Αλέκος έβγαλε τις γαλότςες κε τις έδοςε στο μπεζπριζόρνικο.

Τριγιρίςανε τα πεδιά τον Αλέκο κε τον μπεζπριζόρνικο. Ο Αλέκος φοβίθικε, κλέι κε λέι:—Εγό δεν τις πίρα, εγό δεν τις πίρα. Κε ο μπεζπριζόρνικος λέι:—Εγό δεν το έκανα, αφτός τὄκανε.

Τυς πίρανε κε πίγανε στο ςκολιό. Μάθανε, ότι ο Αλέκος ίνε πολίς κερός, πυ φιλιόθικε με τον μπεζπριζόρνικο. Ο μπεζπριζόρνικος Πέτιας τον έβαλε να κλέφτι απτι μιτέρα-τυ ςιρνίκια κε απτον πατέρα-τυ να τον κυβαλί τςιγάρα. Κε τόρα τον έμαθε να κλέφτι γαλότςες.

Τί να κάνυνε τον Αλέκο; Θέλιςαν τα πεδιά να βγάλυνε τον Αλέκο απτο ςκολιό. Λιπίθικαν τον Αλέκο τα πεδιά. Μα κε να τον αφίςυν έτςι δε γίνετε. Εκίνος έκλεπςε τις γαλότςες.

Σόρεπςε ο βοζζάτι τα οχτοβρόπυλα.

— Νά τί ίνε, πεδιά, τον Πέτια πρέπι να τον δόςυμε στο πεδικό σπίτι κε για τον Αλέκο ας ενκιιθύμε. Θα τον βοιθύμε. Δίνις το λόγο-ςυ Αλέκο να μιν κλέφτις πια;

Ο Αλέκος κλέι κε τίποτα δεν μπορί να πι, μόνο το κεφάλι-τυ ςαλέβι.

Πέραςε ο χιμόνας. Ο Αλέκος τόρα περπατά με το κόκινο αςτράκι κε ντρέπετε ςα φέρι στο νύ-τυ τα περαζμένα. Τόρα κι' αφτός ίνε οχτοβρόπυλο.

Τα οχτοβρόπουλα ίνε ι σμένα τον πιονέρον. Τα οχτοβρόπουλα ίνε παιδιά αγαπημένα.

ΧΙΜΟΝΙΑΤΙΚΙ ΔΥΛΙΑ ΣΤΟ ΚΟΛΧΟΖΙ

Το χιμόνα στο κολχόζι έχι πολές δυλιές: πρέπι ν' αλονίςυνε, πρέπι να ςιάκςυνε τις μιχανές, τ' αλέτρια, τ' αμάκςια κε να ετιμαςτύνε για τις ανικςιάτικες δυλιές. Πρέπι να ετιμάςυνε ςπόρο για τι ςπορά.

Πρέπι να ετιμάςυνε κςίλα για όλο το χιμόνα: να πάνε ςτο όρος, δέντρα να κόβυν, κςίλα να ετιμάζυν, να τα κυβαλύνε απτο όρος.

Πρέπι τιν άνικςι να ίνε όλα έτιμα για να μιν έχι κανένα εμπόδιο για τις ανικςιάτικες δυλιές.

ΠΑΝΤΑ ΕΤΣΙ ΘΑ ΚΑΝΟ

Πίγε ένα πεδί ςτο όρος για κςίλα. Τα δέντρα όλα ίτανε μεγάλα. 'Αρχιςε να κόβι κλαδιά. 'Ενα κλαδί μιας βαλανιδιάς ίτανε πςιλά. Βγίκε απάνο ςτι βαλανιδιά, καβαλίκεψε το κλαδί, γίριςε α ράχι-τυ ςτο δέντρο κε έκοπςε το κλαδί.

'Ενα άλο κλαδί ίτανε ακόμα πιο πςιλά. Το πεδί βγίκε ςτο κλαδί κε για να το κόπςι πιο κοντά, κάθιςε απάνο-τυ με το πρόςοπο χαρςςύ ςτο δέντρο. Δεν έκοπςε πολί, κε το κλαδί άρχιςε να τςαρτςαρίζι. Το πεδί χάρικε κε ίπε:

— Από τόρα πάντα έτςι θα κόφτο. Μα το κλαδί τςακόθικε κε το πεδί έπεςε κάτο.

ΑΠΟ ΤΙ ΠΛΥΤΕΝΕ Ο ΚΥΛΑΚΟΣ

Βαρί ίτανε το ζίσιμο τυ Γιάνι Κοσάρα. Χόμα ίχε λίγο. Ίχε χτινό, μα ψόφισε. Πίγε ο Γιάνις στον κυλάκο Μπαλτζί.

— Γριγόρ Αντρέεβιτζ,—το λέι,—βοίθισέ-με. Χρέοσε-με λίγο μαχσύλι ος τιν κενύργια σοδιά. Όταν σορέψο τι σοδιά, συ το δίνο, γιά σε δυλέβο γι' αφτό.

Ο Μπαλτζίς τυ έδοσε διο σακύλια μαχσύλι.

Σόρεψε ο Γιάνις το μαχσύλι-τυ. Αν δόσι στον Μπαλτζί το χρέος-τυ, δε θα έχι να φάι.

Ανανκάστικε ο Γιάνις να πάι να δυλέψι στον Μπαλτζί κ' έτσι να πλυγαρίσι το χρέος-τυ.

Δέκα μέρες απτο πυρνό ος τι νίχτα δύλεβε γι' αφτόνα.

Τέτιυς χρεόστες σαν το Γιάνι πολύς ίχε ο Μπαλτζίς. Δυλέβανε για τον κυλάκο ι φτοχί χορικί κ' εκίνος έτσι πλύτενε.

Έτσι ι κυλάκι πλυτένανε απτι δυλιά τυ φτοχύ.

ΑΠΛΟΓΥ-ΣΥ ΤΟ ΜΑΘΕΝΙΣ

— Πύ ίνε τυ κολχοζιύ τα τζόλια; Πυ ίνε τα τζόλια τον μονονικοκίριδον;

— Σίρε, ντράνα,—απλόγυ-συ το μαθένις.

Πίγα. Ντρανό—τραβά το άλογο τ' αλέτρι.

Τελιόνι ο χοριάτις το κομάτι-τυ. Κομάτι στενό, σαν τι σφίνα.

Πάο κι' άλο μακριά. Κάθετε μια γινέκα σιμά στο αλέτρι. Κυραζμένι, πανιάρα.

— Πύ ίνε ο άντρας-συ;

— Άροστος ίνε. Κ' εγό δεν ίμε καλά, μα ο κερός δεν περιμένι. Βγίκα στο τζόλι.

Πάο κι' άλο μακριά. Καβγάδες, φονές... τί ίνε;

— Εσί το δικό-μυ το κομάτι αλετρίζις.

— Όχι εσί το δικό-μυ το κομάτι αλετρίζις.

Πάο κι' άλο μακριά.

Ντρανό απτο ντζάπι, ςαν να κατέβικες από άλο ντυνιά.

Εχί ακόμα τόρα αρχίζυνε, εδό τελιόνυν πια το αλέτριζμα. Εχί λυρίδες, μα εδό ένα μεγάλο κομάτι κε όλο ίνε αλετριζμένο. Δεν έχι ςίνορα κε μικρές ςφίνες. Εχί ο καθένας έχι να κάνι με το δικό-τυ, μα εδό όλι έχυνε μια κινί δυλιά. Με τα μάτια-μυ ίδα πιο τζόλι ίνε τυ κολχοζιύ κε πιο τυ μονονικοκίρι.

Μ'ένα χέρι κε κορδίλι δε δένις.

ΜΠΡΙΓΑΝΤΕΣ ΣΤΟ ΚΟΛΧΟΖΙ

Στο κολχόζι όλι δεν κάνυνε τιν ίδια δυλιά.
Δυλέβυνε εχί με μπριγάντες.
Μια μπριγάντα ςιάζι τις μιχανές.
'Αλι μπριγάντα ντρανά τα ζόα.
'Αλι μπριγάντα ςτο τζόλι δυλέβι.
'Αλι μπριγάντα τα χτινά αρμέγι.
'Αλι μπριγάντα το μαχςύλι αλονίζι.
Κάθε μπριγάντα έχι να δόςι λόγο για τι δυλιά-τις.
Στιν μπριγάντα ο ένας βοιθάι τον άλο. Ι κολχόζνικι φροντίζυνε για τιν κινί δυλιά.

Ι κολχόζνικι πολεμύνε να κάνυνε τι δυλιά τζάλκα κε καλά. Κάνυνε υντάρνικες μπριγάντες.

Τ'όνα χέρι νίβι τάλο κε τα διό το πρόσοπο.

ΔΙΟ ΚΟΛΧΟΖΝΙΚΙ

Ο μπάρμπα Αλέκος ίνε κολχόζνικος κι' ο μπάρμπα Κόστας ίνε κολχόζνικος.

Ο Αλέκος δύλεβε όλι τι μέρα, κοπίαζε.

Μα έτςι δε δύλεβε ο Κόστας. Γοργά πίγανε πια όλι στι δυλιά, μα ο Κόστας τόρα ςικόνετε. Πάι στο τ'ζόλι δυλέβι μιςί όρα κε κάθετε αναπάβετε. Μα κε κάποτε καθόλυ δε βγένι στι δυλιά. 'Ιρθε το φτινόπορο. 'Αρχιςαν ι κολχόζνικι να ντρανύνε πόσο χαζάνεπςε ο καθένας. Ο Κόστας ίχε λίγες εργατομέρες πάνο στο χαρτί.

— Γιατί;—χολιάςτικε ο Κόστας.

Μα εςί τί έκανες όταν δυλέβαμε; Πόσες μέρες κιμόςυνα;—ρότιςε ο Αλέκος.

— Αφτό δεν ίνε δικί-σας δυλιά.

— Μα γιά ντράνα τί ίνε γραμένο στο βιβλίο-ςυ;

— Ο Κόστας διαβάζι:

'Οπιος δυλέβι πολί, κίνος πέρνι πολά. 'Οτι δύλεπςες —κίνο κε θα πάρις.

Ο τεμπέλις δεν έχι τόπο στο κολχόζ. Καρτακολίστε τον τεμπέλι αφτο κολχόζ.

Ο ΒΛΑΔΙΜΙΡ ΙΛΙΤΖ ΛΕΝΙΝ

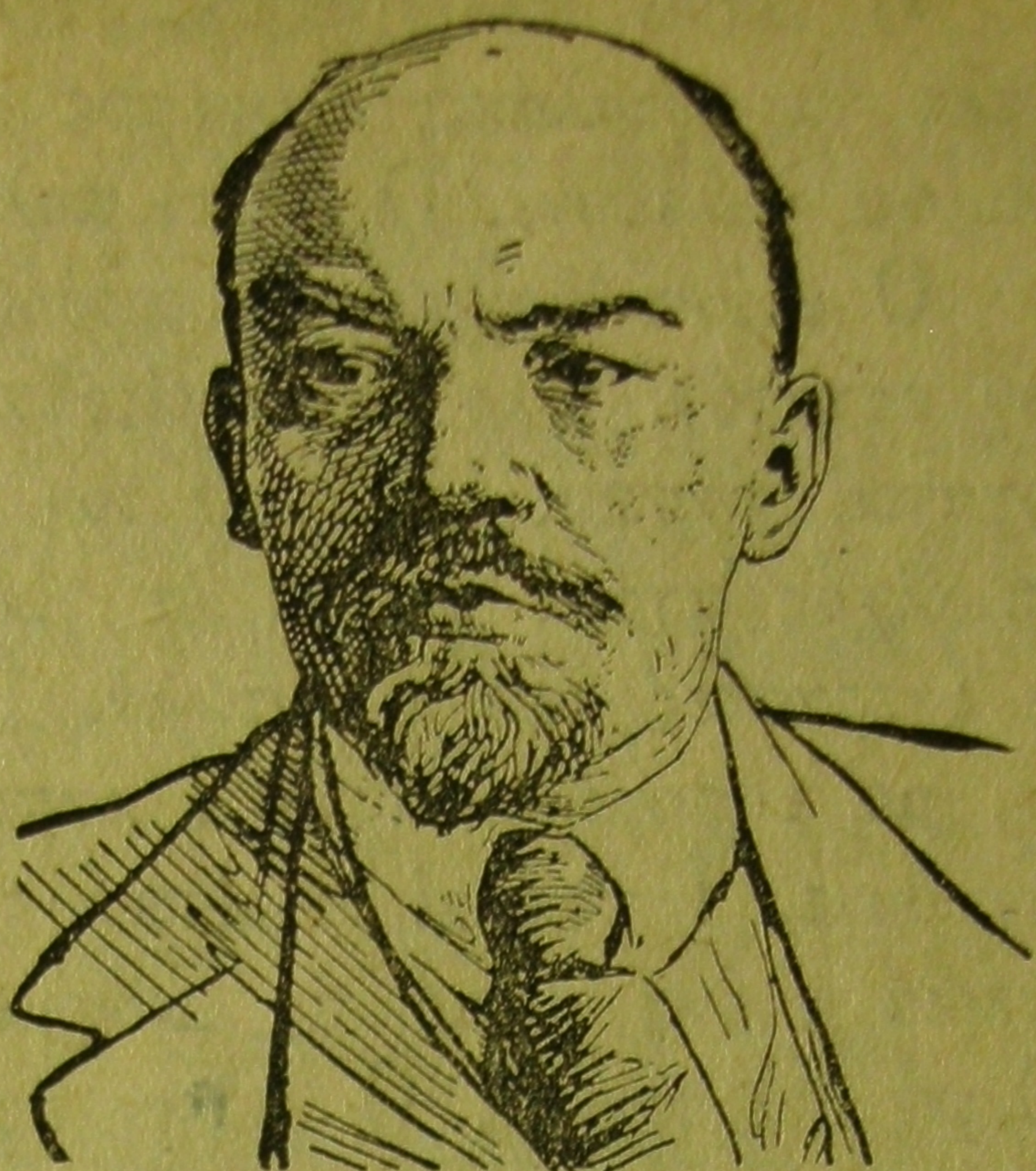
Στιν κάμαρα ςτι γονέα κρέμετε ένα πορτρέτο.

Ο Βάσος ίπε-στον πατέρα-τυ.

— Πατέρα, πές-μυ γι' αφτόνα.

— Μα εςί κσέρις πιος ίνε αφτός;

— Κςέρο. 'Ινε ο Λένιν.

— Νε, ίνε ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν. Ο αγαπιμένος-μας, ο χαρδιαχός αρχιγός-μας.

Λιπόν άχυςε. 'Ιμυνα νέος. 'Αςχιμα ζύςαμε τότε εμίς, ι εργάτες. Ι δυλιά ίτανε βαριά. Δυλέβαμε αππο πρωί ος αργά τι νίχτα, μα ζύςαμε μιςοπιναζμένι. Πολί εργάτες δυλέβαμε στο ζαβόντι. Νιχοχίρις στο ζαβόντι ίτανε ο Δανίλοφ. Αφτός δε δύλεβε. Δε λιγύςε τι ράχι-τυ, μα ζύςε οχ, τί πλύσια!

Από πύ ίχε όλα αφτά; Εμίς δυλέβαμε γι' αφτόνα. Εμάς μας πλέρονε λίγα για τι δυλιά, ανιχτά να το πύμε —μας έχλεβε. Με τι διχί-μας δυλιά χαζάνεβε. 'Ιχε ζαβόντι, χαπίχια, μιχανές, μα εμίς εχςόν απ'τα χέρια-μας τα εργατιχά, τίποτα δεν ίχαμε. Γι' αφτό χε ανανχαζόμαστε να πάμε ς' αφτόνα να δυλέπςυμε. Κε δεν ίτανε έτςι μονάχα στο ζαβόντι τυ Δανίλοφ. 'Ετςι ίτανε ς' όλες τις φάμπριχες χε τα ζαβόντια.

Στο χοριό ι χοριάτες ζύςανε χι' αφτί άςχιμα. Λίγο χόμα ίχανε, μα ι πομέστζιχι ίχανε πολί. Ι χοριάτες δυλέβανε για τυς πομέστζιχυς. Ι πομέστζιχι ζύςανε πλύσια, μα ι χοριάτες φτοχά.

Ι πομέστζιχι χε ι χαπιταλιςτές ίτανε ένα. 'Ενα μ'αφτύς ίτανε χι' ο πιο μεγάλος, ο πιο πλύσιος πομέστζιχος — ο τςάρος. Εχίνος ίτανε νιχοχίρις απάνο ςε όλυς. Τέτιυς νόμυς έβαζε, πυ ίτανε χαλί μόνο για τυς πομέστζιχυς χε τυς χαπιταλιςτές. Κε χαθόλυ δεν έδινε προςοχί ο τςάρος, στο ότι ζύςανε βαριά ι εργάτες χε ι χοριάτες.

Ο Λένιν ίτανε φίλος, ςίντροφος τον εργατόν. Εκίνος ίθελε να μεταλάκςι όλυς τυς νόμυς. 'Ιθελε να ζύνε καλά όλι, όςι δυλέβυνε. Ο Λένιν πολεμύςε για το έργο τον εργατόν.

Ο Λένιν άρχιςε να ςορέβι όλυς, πυ ίτανε με το μέρος τον εργατόν. 'Ολο κε περίςεβαν εκίνι, όλο κε δινάμονε ι εργατική πάρτια, ι πάρτια τον κομυνιςτόν. Ι πάρτια ντρανύςε, ότι δίχος αγόνα τίποτα δε γίνετε. Αρχίςανε να το γρικύνε κε ι εργάτες όλυ τυ ντυνιά. Ι εργάτες αγαπύςανε το Λένιν, μα ι πομέςτζικι κε ι καπιταλιςτές δεν ίχανε μάτια να τον δύνε. Ι τςαρική πολίτςια τον αρέςταρε κε τον έςτιλε μακριά ς' ένα χοριό τις Σιβιρίας! 'Ιθελε να τον βάλι ςτι φιλακί για πάντα. Ο Λένιν έφιγε ςτο εκςοτερικό κε από εκί έγραφε ςτυς εργάτες τί πρέπι να κάνυνε: κε ίςτερα πάλι γίριςε κε οδιγύςε όλο τον αγόνα.

Στα 1917 ι εργάτες αντάμα με τυς ςολντάτυς—τότε ίτανε πόλεμος—χαρτακόλιςαν τον τςάρο, τυς πομέςτζικυς κε τυς καπιταλιςτές. Πίραν απ αφτύς τα χόματα κε ίςτερα τις φάμπρικες κε τα ζαβόντια κε αρχίςανε να βάζυνε δικύς-τυς νόμυς. 'Οχι ο τςάρος, όχι ι πομέςτζικι κε ι καπιταλιςτές, μα μόνι ι εργάτες κε ι χορικί αρχίςανε να ςιζιτύνε κε ν' αποφαςίζυνε για τις δυλιές-τυς ςτα ςοβιέτ.

Κενύργια ίτανε γι' αφτύς αφτί ι δυλιά. Ο Λένιν κε ι πάρτια-τυ πίρανε κε οδιγύςαν τυς εργάτες πάνο ς' αφτί τι βαριά ςτράτα κε τυς βοιθίςανε να οργανόςυνε το κενύργιο ζίςιμο. Χριάςτικε πολί να δυλέπςι ο Λένιν. 'Ιχε πολά χαςιβέτια. 'Εχαςε τιν ιγιά-τυ ς' αφτί τι δυλιά κε πέθανε ςτα 1924.

Πολί πονέςαμε εμίς, Βάςο. Μα ο Λένιν πέθανε κ' εκίνα, πυ ίπε καμιά φορά εμίς δε θα τα λιζμονίςυμε. Πολεμύμε όλα να τα κάνυμε έτςι, όπος μας έλεγε. Στρόνυμε τι δυλιά κε το ζίςιμο κατά το νέο τρόπο.

Στο ςκολιό θα ςε πύνε πολά για το Λένιν. Μα κ' εγό πολές φορές θα ςυ πο γι' αφτόνα, πολά ακόμα ίνε να πύμε.

21 ΤΥ ΓΕΝΑΡΙ 1924

Ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν πέθανε στις 21 τυ Γενάρι 1924 στο χοριό Γόρκι, σιμά στι Μόσχα.

Το Λένιν τον κιδέπσανε στι Μόσχα.

Ίτανε δινατό αγιάζι. Ι στράτες ίτανε γιομάτες από κόζμο.

Όλι διαβένανε ν' αποχερετίσυνε το μεγάλο-μας αρχιγό.

Όταν κατεβάζανε τιν κασέλα σφιρίκσανε τα γυντόκια σ'όλες τις φάμπρικες κε τα ζαβόντια τις χόρας-μας.

Για πέντε λεφτά σταματίσανε όλα τα τρένα στι στράτα, τα τραμβάγια ι διαβάτες. Έζβισε παντύ το ιλεχτρικό. Για πέντε λεφτά σταμάτισε το ζίσιμο σ'όλι τι χόρα.

Για πέντε λεφτά δίχος να στέκυνε σφιρίζανε τα γυντόκια.

Σφιρίζυν ι σιρίνες δινατά, αγριεμένα,
Τ' αγιάζι τυ χιμόνα σχίζυνε το παγερό.
Φονάζυνε, αντιλαλύνε γίρο λιπιμένα:
— Κιδέβυμε εμίς τον αρχιγό, τον αρχιγό!

ΙΟΣΙΦ ΒΙΣΑΡΙΟΝΟΒΙΤΖ ΣΤΑΛΙΝ

Πιος δεν κσέρι το σίντροφο Στάλιν;

Το Στάλιν τον κσέρι όλι ι χόρα.

Το Στάλιν τον κσέρι όλος ο ντυνιάς.

Ο Στάλιν ίνε πεδί εργάτι-γρυζίνυ. Ακόμα πολί νέος άρχισε να δίνι όλες τις δίναμές-τυ για το έργο τον εργατόν. Λίγι πολεμίσανε έτσι άφοβα κε καφτερά, όπος ο Στάλιν. Ο Στάλιν δύλεπσε πολί αντάμα με το Λένιν.

Στον κερό τυ τςάρυ ο Στάλιν πολές φορές κάθιςε στι φιλακί. Πέντε φορές τον κςορίςανε. Μα εκίνος έφεβγε απτιν εκςορία κε πάλι άρχιζε τι δυλιά. Στι στερνί εκςορία ανανκάςτικε να μίνι 4 χρόνια.

Στιν Οχτοβριανί επανάςταςι βοιθύςε τυς εργάτες να καταχολίςυνε τυς πομέστζικυς κε τυς καπιταλιςτές. Μα αφτί με μιας δεν παραδοθίκανε. Πολί κερό πολεμύςανε να φέρυνε πάλι το παλιό ζίςιμο, κε αρχίςανε τον πόλεμο ενάντια στα ςοβιέτ. Στον πόλεμο αφτό ο Στάλιν ίτανε στα πιο ςπυδέα φρόντια. Κάτο απτιν καθοδίγιςί-τυ ο Κόκινος στρατός επιτιχιμένα τςάκιςε τον οχτρό.

Εκίνο τον κερό αντάμα με το Λένιν κε τυς άλυς ςιντρόφυς πολεμύςε να χτίςι νέο ζίςιμο.

Πέθανε ο Λένιν, μα έμινε ι Λενινικί πάρτια. Αφτί δυλέβι όπος κε έμπρο. Ο Στάλιν ίνε ο πρότος δυλεφτίς-τις, ο αρχιγός-τις.

Εμίς τόρα έχυμε εκατοντάδες κενύργια ζαβόντια. Σ'αφτά κάνυνε μιχανές, τράκτορ, αφτομομπίλια, αεροπλάνα.

Ι εργάτες χαςιβετλαίζυνε για τα ζαβόντια-τυς, υντάρνικα δυλέβυνε.

Ι χοριάτες τόρα περιςότερο ζύνε στα κολχόζια, αντάμα εκί δυλέβυνε. Στα κολχόζια ίνε μιχανές, γιάςλες, ςχολιά. Τόρα έχυμε λίγυς αγράματυς. Μαθένυνε κε τα πεδιά κε ι μεγάλι. Όλα τα πεδιά πρέπι να πάνε στο ςχολιό.

Ι εργάτες κε ι χορικί αγαπύνε τι Χόρα τον ςοβιέτ. Ο κόκινος στρατός φιλάγι τι Χόρα τον ςοβιέτ απτυς οχτρύς.

Αφτί ι οχτρί ίνε ι πομέστζικι κε ι καπιταλιςτές όλον τον χορόν.

Φίλι τις Σοβετικίς χόρας ίνε ι εργάτες όλον τον χορόν.

Ο Στάλιν ίνε ο αρχιγός κε φίλος τον εργατόν τον χορικόν κε τον καταπιεζομένον όλυ τυ ντυνιά. Από παντύ τυ στέλνυνε χερετιζμύς.

Κ' εμίς ι μαθιτές, τυ στέλνυμε τον πεδικό-μας χερετιζμό.

Ο ΦΡΥΡΟΣ

Το τυφέκι
ςφιχτά το κρατάι
ο φρυρός-μας,
τι χόρα φιλάι.

Πάντα μπρός-τυ
ντρανά ο φρυρός-μας,
ατςαλένιος
φιλάι ο ςτρατός-μας.

Σε πολέμυς
δε θέλι ι χόρα.
να μπλεχτί,
μα τιν άγρια
μπόρα
ςαν ανίκςυν
ντυςμάνι,
ποτές
δε θα μπύνε
ςτι γί-μας,
ποτές!

Δινατός, ίνε ο Κόκινος ςτρατός-μας. 'Ετιμι ίνε για τιν ομπορόνα όλι ι δυλεφτάδες.

'Ολι-μας ςαν ένας θα μπορέςυμε να ιπεραςπίςυμε τι χόρα-μας.

ΤΑ ΠΥΛΙΑ ΤΟ ΧΙΜΟΝΑ

Ι γι πια τόρα ίνε χιονιζμένι.
Μεγάλι όχςο χάνι παγονιά.
Ι σπίνι φένυντε ςα χολιαζμένι,
κριόνυν κε πιδύνε στα κλαδιά.
Τα κλέφτικα τα σταροπύλια πάνε
ςιμά στα σπίτια. Κι' όλο πολεμύν
φαί να βρύνε κάτι για να φάνε
κε ςαν τ' αρπάκςυν γλίγορα πετύν.

ΣΤΟΛΟΒΑΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΥΛΙΑ

— Εμίς θα κάνυμε στολόβαγια για τα πυλιά,—ίπα νε τα πεδιά.

Βρίκανε ένα ςανιδάκι κε το χαρφόςανε στο παράθιρο. Κάθε μέρα πετύςανε πάνο στο ςανιδάκι πςίχυλα πέτςες κε κυκιά.

Τα πυλιά ίτανε χορταζμένα κι' απ' αφτό ίτανε πιο χλίτζκα.

ΤΟ ΧΤΙΝΟ ΣΤΟ ΚΟΛΧΟΖΙ

Χτίςανε στο κολχόζι κενύργια αβλί για τα χτινά, χλίτζκι, με ταβάνι.

Στο ταβάνι βάλανε τρυμπά για να βγένι απτι μάντρα ο άςκιμος αγέρας. Στα χτινά, όπος κε στον άνθροπο, χριάζετε ο καθαρός αγέρας, για να ίνε λαρά.

Στι γονέα βάλανε παραθιράκι. Κε στα χτινά, όπος κε στον άνθροπο, χριάζετε το φος.

Κε τα φαίζυν σοστά στο κολχόζι. Το πιτζάνι το δίνυνε με το ζίγι.

Τα δίνυνε ακόμα κε χοχινογύλια για φαγί, πίτερο κε μαχύχα.

Γι' αφτό κε στο κολχόζι τα χτινά δίνυνε περιςότερο γάλα.

Ι ΦΟΡΑΔΑ ΚΕ ΤΟ ΠΥΛΑΡΙ-ΤΙΣ

Ι φοράδα γένιςε πυλάρι. Ι φοράδα στέκι στο στάβλο κε το πυλάρι-τις ίνε ςιμά-τις. Πέφτι το πυλάρι κε ι φοράδα στέκετε ίςιχα να μιν ανιςιχίςι το γιόκα-τις. Μεταλάζι προςεχτικά τα πόδια-τις ι φοράδα, γιατί φοβάτε να μιν το πατίςι. Κςίπνιςε το πυλάρι, ςικόνετε πάνο στα αδίνατα φτινύτςικα ποδάρια-τυ. Πίγε ςιμά στι μάνα-τυ κε τι ςπρόχνι με τι μόρντα-τυ στο πλάι. Θέλι να βιζένι, μα δεν μπορί ακόμα όπος πρέπι να βρι τα βιζιά.

Στέκι ι φοράδα, δε ςαλέβι, τρόγι πιτζάνι κε ντρανά το πυλάρι-τις. Νά βρίκε τα βιζιά κι' αρχίζι να βιζένι κε ι φοράδα το λίχι, το χαιδέβι.

ΤΟ ΣΚΙΛΙ ΚΕ Τ' ΑΛΟΓΟ
(Μίθος)

Ο ςκίλος με το άλογο μαλόνανε μια μέρα.
— Για χάςυ απτα μάτια-μυ! Τραβίκςυ παραπέρα!
Μορέ, μεγάλος κίριος!—φονάζι το ςκιλί.—
Να ςε καρτακολίςυνε χριάζετε εςένα
απτι δικί-μας τιν αβλί.
Πυ αλετρίζις, κυβαλίς—μεγάλι ι δυλιά!
Καμιά-ςυ άλι δεν ακύςαμε παλικαριά!
Μπορίς ςε τίποτα εςί να ίςε ςαν κ' εμένα,
τι νίχτα στιν αβλί πυ δεν αφίνο 'γο κανένα,
τι μέρα πυ φιλάγο στο λιβάδι
πιςτά τυ νικοκίρι το κοπάδι;
— Σοστά μιλάς,—το άλογο μας απαντάι,—
μα δε θα ίχε τίποτα κανίς να φάι,
ςα δεν αλέτριζα εγό τι γι
κε να φιλάκςις τίποτα δε θαχες ύτε ςι.

ΚΕΝΥΡΓΙΟ ΣΚΙΛΙΣΙΟ ΣΠΙΤΑΚΙ

Τα πεδιά χτίζανε ςτιν αβλί για το ςκιλί, τι Λοχμάτζκα, κενύργιο ςπιτάκι. Χαρύμενα βάζυνε τα ςανίδια. Χτιπύνε τα καρφιά. Μα ι Λοχμάτζκα μποδίζι, λάζι, γιρίζι κάτο απτα ποδάρια-τυς.

— Φίγε, Λοχμάτζκα, μι μποδίζις, για ςένα χτίζυμε το ςπίτι.

Πολί κερό χτίζανε το ςπίτι.

— Ίνε έτιμο! Έμπα Λοχμάτζκα.

Μα ι Λοχμάτζκα δε θέλι. Κυραςτίκανε πολί με το ςκιλί.

— Μι βαςανίζετε τι Λοχμάτζκα, πεδιά!

— Νε, αφτί δε θέλι να μπι ςτο ςπίτι. Μα για πιόνα κε μόνο το χτίςαμε;

— Εγό κςέρυ, πός να γελάςο τι Λοχμάτζκα κε να τι βάλο μέςα, — τόρα!

Έτρεκςε ο Βάνιας. Πολίς κερός δεν πέραςε κε γιρίζι πάλι.

— Νά-με αφίςτε-με!

— Μα τί έχις;

— Φίγε, θα δις.

— Στύδια! Στύδια!

Έςιρε ο Βάνιας τα ςτύδια ςτο ςπίτι.

Ι Λοχμάτζκα έτρεκςε ςτα ςτύδια.

— Μπράβο Βάνια!

Τόρα ι Λοχμάτζκα θα ζι ςτο κενύργιο ςπίτι-τις.

ΚΙ' ΑΦΤΟ ΙΝΕ ΔΥΛΙΑ

Ο ςκίλος φόνακςε το ςκίλο ςτο ςπίτι-τυ.

— Δε μπορό, δεν έχο κερό.

— Γιατί;

— Άβριο ο νικοκίρις-μυ θα πάι για κςίλα κ' εγό πρέπι να τρέχο έμπρο-τυ κε να λάζο.

Ο ΜΠΟΜΠ ΚΕ Ι ΚΥΚΛΑ

Σιχνά ςτις πόλες, όταν γίνετε φοτιά, τα πεδιά απομένουνε ςτα ςπίτια. Δεν μπορύνε να τα βγάλυνε, γιατί απτο φόβο-τυς μυλόνυντε κε ςοπένυνε. Απτον καπνό δε μπορίς να τα δις. Γι' αφτό κε μόνο ίνε μαθιμένα τα ςκιλιά.

Αφτά τα ςκιλιά ζύνε με τυς ποζζάρνικυς. Όταν κέετε κανένα ςπίτι, ι ποζζάρνικι ςτέλνυνε τα ςκιλιά να βγάλυνε όκςο τα πεδιά.

Ένα τέτιο ςκιλί, γλίτοςε δόδεκα πεδιά. Το λέγανε Μπομπ.

Μια φορά κεότανε ένα ςπίτι. Όταν ι ποζζάρνικι ίρθανε ςτο ςπίτι, έτρεκςε χαρςςύ-τυς μια γινέκα. Έκλεε κε έλεγε ότι ςτο ςπίτι έμινε το κορίτςι-τις, πυ ίτανε διο χρονό. Ι ποζζάρνικι ςτίλανε τον Μπομπ.

Ο Μπομπ έτρεκςε απτι ςκάλα κε κρίφτικε μέςα ςτον καπνό. Ίςτερα από πέντε λεφτά, βγίκε απτο ςπίτι. Στα δόντια-τυ κρατύςε το κορίτςι απτο πυκάμιςο.

Ι μιτέρα ρίχτικε ςτο κοριτςάκι-τις κε έκλεε απτι χαρά, πυ ίτανε ζοντανό το κορίτςι-τις.

Ο Μπομπ έφιγε πάλι. Έτρεκςε πάλι μέςα ςτο ςπίτι κε τζάλκα βγίκε κε κρατύςε κάτι ςτα δόντια-τυ. Όταν ο κόζμος ίδε καλά τί έφερνε ο Μπομπ, όλι γέλαςαν: Έφερνε μια μεγάλι κύκλα.

ΝΑ ΤΙ ΕΓΙΝΕ

Νά-το!

Τόρα θα το πιάςο;

Αφτό δεν το ίθελα!

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΑΚΙ ΚΙ' Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ

— Ε, μπάρμπα, άκυςες τα νέα;—
το ποντικάκι ίπε τρέχοντας στον ποντικό.—
Ι γάτα, λένε, έπεςε ςτυ λιονταριύ τα νίχια.
Θα τα περνύμε πια ορέα.
Δε θἄχυμε το φόβο στο μιαλό.
— Μι χέρεςε τυ κάκυ, βρε κυτέ,
κε μιν ελπίζις άδικα ποτέ,—
ο ποντικός στο ποντικάκι απαντάι.—
Εκίνος, πυ ςυ τὄπε να κυρέβετε να πάι.
Αν ι δυλιά-τυς ος τα νίχια φτάςι,
στον πόλεμό-τυς το λιοντάρι θε να χάςι.
Δε θα μπορέςι ν'απομίνι ζοντανό,
γιατί δεν έχι ςαν τι γάτα δινατό θεριό!

Για τον ποντικό κ' ι γάτα ίνε θεριό.

ΤΟ ΧΙΜΟΝΑ ΜΕΤΑΛΑΚΣΕ ΤΙ ΦΟΡΕΣΙΑ-ΤΥ

Το χιμόνα ο λαγός φορά κενύργια γύνα. Το καλοκεριάτικο τζυμπάρκο μαλί-τυ πέφτι κε φιτρόνι άςπρο, πιχτό. Δεν το χορίζις το χιμόνα από ένα κομάτι χιόνι. Το άςπρο δέρμα-τυ τον γλιτόνι απτυς ντυςμάνυς. Ο λαγός δεν έχι φαλιά. Δεν έχι ζαπάςια. Κε δεν τα θέλι. Για φαγί έχι τα μπυμπύκια κε το καπύκι τυ δέντρυ, πυ τυ φτάνι για όλο το χιμόνα, κε ςτο χιόνι μέςα μπορί να κιμάτε χλίτζκα.

Δε φοβάτε ο λαγός τ' αγιάζια, μα φοβάτε τυς κινιγύς, τυς λίκυς, τις αλεπύδες κε τις κυκυβάγιες.

Μόνο ένα γλιτόνι το λαγό, το άςπρο δέρμα-τυ κε τα ραντέματά-τυ. Δε μπορίς τζάλκα να βρις πυ ράντιςε κε πυ μυλόθικε.

ΧΑΝΤΕΝΙΟ ΦΟΡΕΜΑ

Μια φορά το λαγυδάκι ίδε το ςκαντζόχιρο κε τυ ίπε:
— Τί άςκιμο, χαντένιο φόρεμα φορίς αδερφέ-μυ.

— Αλίθια, — ίπε ο ςκαντζόχιρος, — μα τα χάντια-μυ με γλιτόνυνε απτα δόντια τυ ςκίλυ κε τυ λίκυ. Κε ςένα ςε γλιτόνι έτςι το ομορφύτςικο δέρμα-ςυ;

Ο λαγός ίπε:—Εμένα τα ποδάρια-μυ με γλιτόνυνε κε όχι το δέρμα.

Ι ΠΙΝΑ ΠΙΤΕΣ ΔΕ ΜΙΡΑΖΙ

Από λογιό-λογιό χοριά ςόνυνε χαμπάρια: ι λίκι λιςιάζυνε αρπάζυνε τα ςκιλιά, κςεςχίζυνε τα ζόα.

Έρχετε χαρςςύ-ςυ το καλοκέρι ο λίκος ςτο όρος: χόνετε μέςα ςτα δεντράκια — κε πάι τον έχαςες. Πιος έχι ιςςτάχ να τα βάζι με τον άνθροπο; Το καλοκέρι ο λίκος ίνε χορταζμένος.

Μα το χιμόνα ίνε αλιότικα.

Πλάκοςε ι κιλιά-τυ, τα πλεβρά-τυ μπορίς να τα μετρίςις. Το αγιάζι δεν ίνε μεγάλο, μα να ςτέκις δε ς' αφίνι.

Μόλις νιχτόσι, ο λίκος βγένι απτο όρος.

Το χοριό κιμάτε, πυθενά δεν έχι φος. Κε κσέρι ο τζυμπάρις, ότι τα σκιλιά φιλάγυνε τις αβλές, μα πρέπι να πάι.

Πάι απτο τζόλι. Τόρα να μιν έρτι χαρσςύ-τυ άνθροπος—θα τον ρίκσι κάτο, θα τυ κόπσι τι γύλα.

Μπίκε στο χοριό, κριφά-κριφά περνά πίσο απτα σπίτια. Αγάλια-αγάλια το σκιλί τον μιρίστικε, λάζι.

Ράντισε πάνο απτο φράχτι, άρπακσε το σκιλί απτι γύλα, τŏρικσε στις πλάτες-τυ—κε πίσο. Απ' όλες τις αβλές τα σκιλιά λάζυνε.

Κάπιος βγίκε απτιν καλίβα κ' έσιρε με το τυφέκι στα σκοτινά. Στιν καρδιά τυ λίκυ μόνο κακιοσίνι ίνε, δε φοβάτε καναλυγάς. Πίνα, πίνα!

ΤΟ ΤΡΑΓΙ

(Παραμίθι)

Πίγε το τραγί-μας στο όρος,
περπατί ανάμεσα στα έλατα, στις πιχτές σιμίδες
κε τις πικρές κερκίδες.
Χαρσςύ-τυ τρέχι ένα λαγυδάκι.
Σιμά-τυ στέκετε λιγάκι.
— Αχ, θεριό,—λέι το τραγί.—
Δε μυ λες τ' όνομά-συ,
να χαρίς τα πεδιά-συ!
Ο χάρος-μυ δεν ίσε; Πύ πας;
Δε θέλις να με φας;
— Ο χάρος-συ δεν ίμε. Δε θέλο να σε φάγο.
Κε πύ να πάγο;
Νά ίμε μόνο λαγός, μικρός κε σταχτερός.
Στο όρος περπατό,
χορτάρι για να βρο.

Πίγε το τραγί-μας στο όρος,
περπατί ανάμεςα στα έλατα, ςτις πιχτές ςιμίδες
χε τις πικρές χερχίδες.
Χαρςςύ-τυ τρέχι μια αλεπύ μιχρί,
μικρί, μα πονιρί.
— Αχ, θεριό,—λέι το τραγί.—
Δε μυ λες τ᾿ όνομά-ςυ,
να χαρίς τα πεδιά-ςυ!
Ο χάρος-μυ δεν ίςε; Πύ πας;
Δε θέλις να με φας;
— Ο χάρος-ςυ δεν ίμε. Δε θέλο να ςε φάγο.
Κε πύ να πάγο;
Νά ίμε μόνο κςανθί μια αλεπύ μικρί.
Στο όρος περπατό
πυλάκια για να βρο.
Πίγε το τραγί-μας στο όρος,
περπατί ανάμεςα στα έλατα, ςτις πιχτές ςιμίδες
χε τις πικρές χερχίδες.
Χαρςςύ-τυ ίρθε ένας λίκος σταχτερός,
μεγάλος, φοβερός.
— Αχ, θεριό,—λέι το τραγί.—
Δε μυ λες τ᾿ όνομά-ςυ,
να χαρίς τα πεδιά-ςυ!
Ο χάρος-μυ δεν ίςε; Πύ πας;
Δε θέλις να με φας;
— Ο χάρος-ςυ, νε, ίμε. Κε πύ πάγο;
Νά ίρθα να ςε φάγο!
Μα το τραγί πετά.
Μυλόθικε στο όρος
χε γλίτοςε, πεδιά.

Ι ΑΡΚΥΔΑ

Το φτινόπορο ι αρκύδα πίγε μέςα-μέςα ςτο όρος. 'Εςκα-πςε τζιχύρι κάτο απτο έλατο κε κυβάλιςε κλαδιά. 'Εςιρε πάνο ένα κυμύλι κςερά κςιλάκια. Χόθικε μέςα ςτο τζιχύρι κε έπεςε. Βαθιά κιμίθικε ι αρκύδα.

Το χιόνι ςκέπαςε το όρος. Πάνο απτο όρος βύιςαν τα μπυράνια. Κε ι αρκύδα κιμάτε, τίποτα δε γρικά.

Κιμάτε ι αρκύδα έτςι όλο το χιμόνα. Τιν άνιξι βγένι απτι φολιά-τις φτοχί κε πάι περπατί εδό κ' εκί για να βρι φαγί.

Πιός πιόνα έπιαςε. - Έπιαςα τιν αρκύδα! - Φέρτινα εδό. - Μα δεν έρχετε! - Τότες έλα εςί. Μα δε μ'αφίνι!

Ι ΜΠΕΛΚΑ

Πάνο ςτα φτινά κλαδάκια τυ πέφκυ ίνε χομένα μανιτάρια. Ι μπέλκα τα κςερένι για το χιμόνα.

Κε όταν οριμάςυνε τα καρίδια, ι μπέλκα ςορέβι τα πιο όριμα. Τα μυλόνι μέςα ςτιν κυφάλα τυ δέντρυ. Κυβαλί κάποτε ος 4—5 κιλά καρίδια. Ι μπέλκα εδό ςόρεπςε τα πιο οριμαζμένα, πελιγμένα καρίδια.

Μα κάποτε δεν έχι καλί ςοδιά ςτα καρίδια, ςτα μανιτάρια, ςτα βαλανίδια. Τότε ι μπέλκες αφίνυνε το καρδιακό-

τυς το όρος. Φέβγυνε μ' ολάκερα κοπάδια. Γιρέβυνε τόπο όπυ έχι φαγί, όπυ μπορύνε να ζίςυνε τον άγριο χιμόνα.

ΝΑ ΠΙΣ ΠΟΣ ΜΕ ΛΕΝΕ

'Ιμε ζβέλτι κε λαφριά
δε μπορύνε τα θεριά
να με πιάςυν.
Δε χαζέβο,
το φαγί-μυ το ςορέβο.
Σε κυφάλα ςτ' απςιλά
χτίζο πάντα τι φολιά.

Τα μικρά-μυ
τα πεδάκια
ςτρόμα έχυνε φιλάκια.
Γόνα 'γο ζεςτί φορό
ςτυ χιμόνα τον κερό.
Κάθε άνιχςι τι βγάζο,
το μαλί-μυ μεταλάζο.

Ι ΑΛΕΠΥΔΙΤΣΕΣ

Τέςερις αλεπυδίτςες πέζανε, χλένονταν ςτον ίλιο, γιρίςςεβαν ανάμεςά-τυς. Ακύςανε λαφρό θόριβο. Φοβιθίκανε κε μυλοθίκανε μέςα ςτιν τρίπα.

Μα ςτα κυτυρύ φοβιθίκανε. 'Ιτανε ι μάνα-τυς. Αγάλια-αγάλια χριφο-ερχότανε, κυβαλόντας ςτα δόντια-τις ένα ορνίθι. 'Ιςιχο λάλεμα. Τα μικρά πεταχτίκανε απτιν τρίπα, χυλτάιςαν πάνο ςτ' ορνίθι. Τόςχιζαν κε πολεμύςανε ολόγιρα ς' αφτό κε γίρνιζαν απτι χαρά-τυς. Ι μάνα-τυς καθότανε χαραχόλι.

'Ιςτερα ι αλεπύ άρχιςε να μαθίζι τα μικρά-τις πος να πιάνυνε ποντίκια, ςύρχες, μπέλχες κε λαγύς.

ΟΛΟΣΔΙΟΛΥ ΣΑ ΛΑΓΥΔΑΚΙ!

'Ελεγε ι αλεπύ στο λαγυδάκι:
— 'Ισια-ίσια σαν κ' εσένα
ίμε φίλε λαγυδάκι,
μόνο, ντράνα, πυ στο μπόι
δε σε μιάζο γο λιγάκι.
'Εχο όπσι σοβαρί,
το υράδι πιο μακρί,
το μιαλό-μυ γνοστικό
κε το δόντι κοφτερό,
κε το νίχι συδλερό,
το κορμί-μυ δινατό.
Τρόγο τυς λαγύς.
Σ' αφτό
δεν τον μιάζο το λαγό!

ΠΟΣ ΕΤΙΜΑΣΤΙΚΕ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΙΜΟΝΑ

Ι νιχτερίδες χόθικαν μέσα στις κυφάλες τον δέντρον, στα ταβάνια τον σπιτιόν. Δράκσανε με τα ποδαράκια-τυς, κρεμαστίκανε με το κεφάλι κάτο κε κιμόντε ος τιν άνικσι.

Ο σκαντζόχιρος το χιμόνα σκεπάστικε με κσερά φίλα. Ο τιφλοπόντικος μυλόθικε βαθιά μέσα στον πάτο. Τα βατραχάκια παραχοθίκανε μέσα στο μοχ κε πέφτυνε εκί. Ι αρκύδα με τα ζαροτά τα πόδια-τις χόρτασε το καλοκέρι κε το φτινόπορο. Το χιμόνα έκανε φολιά μέσα στο τζιχύρι κε κιμίθικε. Το χιόνι σκέπασε τι φολιά, μα ι αρκύδα πιο πολί χλένετε απ' αφτό.

Δεν κιμόντε μονάχα εκίνα τα ζόα, πυ μπορύνε να βρίσκυνε φαγί το χιμόνα.

Ι μπέλκα μετάλακσε το χιμόνα τι γύνα-τις, ίσιακσε τι φολιά-τις, έβαλε μοχ κε κσερά φίλα για να ίνε χλίτζκι.

Ι αλεπύ ετίμασε τρίπα. Στιν τρίπα έκανε για το δαφτό-τις χλίτζκο στρόμα από μαλακά φίλα.

Χιρότερα απ' όλυς ίνε για το λίκο, πυ δεν έχι φολιά· Περπατί όλες τις κρίες νίχτες κε τραγυδί το τραγύδι τυ λίκυ.

ΤΑ ΓΡΑΜΑΤΑ ΤΥ ΟΡΥΣ

Ο παπύς Γιάνις ζύςε στο όρος χαραύλις. Μια φορά ο Κόςτας παρακάλεςε τον παπύ, να τον πάρι ςτο όρος.

Πάνε όλι τι ςτράτα. Μόλις έπεςε το χιόνι.

Ο γέρος ντρανά ολόγιρα.

— Ντράνα! — ίπε, πόςι λαγί εδό ςιμά ςτ' αλόνι τρέφυντε το χιμόνα.

Ο Κόςτας ντρανά,—δεν ίνε λαγί.

— Κι' από πύ το κςέρις, παπύ;

— Απτα αχνάρια.

Μπίκανε στο όρος. 'Εςοςαν ος τι ςτορόζζκα. Ο Σςάριχ τρέχι ολόγιρα ςτιν καλίβα, μιρίζετε το χιόνι, κε χυλίζι παραπονιάρικα.

Κι' ο παπύς λέι:—Τί ίνε Σςάριχ; Φένετε, ότι δίχος εμάς θα ίρτανε μυςαφίριδες, ι τζυμπάρκι λίκι; Αφτί κε ίτανε.

Ο Κόςτας ροτά:—Μα εςί από πύ το κςέρις;

— Εγό καλά κςέρο τα γράματα τυ όρυς, — γελά ο παπύς.

— Τί λογιό γράματα τυ όρυς;

— Ντρανάς, — φρέςκο χιόνι έπεςε κι' όπιος περνά απάνο απτο χιόνι αφίνι αχνάρια. Νά αφτά ίνε τα γράματα τυ όρυς. Νά, ντράνα — τα αχνάρια. Θαρίς πος ίνε ςκιλιύ. Μόνο ίνε μεγαλίτερα. Αφτά ίνε αχνάρια λίκυ. Νά εκί θελιές πίγαν απάνο στο χιόνι. Από δο λαγός έτρεκςε. Μα εκί θαρίς ςταβράκια ίνε πάνο στο χιόνι. Εδό κορόνες περπατύςανε.

— Μα γιατί ςυ χριάζετε να τα κςέρις;

— Μα πός! Απτα αχνάρια μπορίς να φιλάκςις το δαφτό-ςυ από τα θεριά. Νά, τόρα ας πάρυμε τιν αρκύδα. Ντρανάς πυ πίγανε τ' αχνάρια-τις κε μπορίς να βρις πυ πίγε.

Κατεργάρικα ίνε τα γράματα τυ όρυς. 'Οπιος κσέρι τα γράματα τυ όρυς δε φοβάτε καθόλυ μέσα στο όρος. 'Ολα ίνε γι' αφτόνα, όπος ίνε το βιβλίο για το γραματιζμένο. Ντράνα κε διάβαςε.

ΣΤΙΣ ΚΡΙΕΣ ΧΟΡΕΣ

Το πεδάκι Ίκβα ίνε μικρός εςκιμόος. Ο Ίκβας κςίπνιςε στο χιμονιάτικο ςπίτι-τυ. Στι μέςι τυ ςπιτιύ κέετε μέςα στιν τζάςκα άλιμα φόκιας. Ι φοτιά δίνι φος κε χλένι. Απάνο ς' αφτίνα ι μάνα τυ Ίκβα ετιμάζι το φαγί.

Ράντιςε ο Ίκβας απτο δέρμα τις αρκύδας, όπυ κιμότανε.

Φόρεςε τι δερμάτινι φορεςιά-τυ: το βρακί, το κοντογύνι, το καλπάκι—όλα ίνε αντάμα ραμένα. Σίκοςε ο Ίκβα το δερμάτινο μπερντέ τις πόρτας τυ ςπιτιύ κε ςίρτικε στο μακρί κοριντόρι. Ράντιςε το ςκιλί κε έτρεκςε από πίςο-τυ.

Βγίκανε στο αγιάζι. Ίνε κρίο, ςκοτάδι.

Εδό το χιμόνα, ο ίλιος κάμποςυς μίνες δε φένετε, μα γι' αφτό το καλοκέρι κάμποςυς μίνες καθόλυ δε βαςιλέβι. Δέντρα εδό καθόλυ δεν έχι. Γι' αφτό κε μόνο κάνι ςπίτι ο πατέρας τυ Ίκβα απτο χιόνι. Το καλοκέρι κάνι τζαντίρι από δέρματα.

ΣΤΙΝ ΤΥΝΤΡΑ

Μαχριά ςτο Βορά ςιμά ςτον χρίο γιαλό απλόθιχε ι χρία τύντρα. Όπυ χι' αν ντρανάς, παντύ ίνε άςπρο χιόνι. Αριά-αριά ντρανάς μιχρά δέντρα χε ζαρομένα χαμόδεντρα. Ι άνθροπι εχί ζύνε μαχριά ο ένας αποτν άλο. Ι άνθροπι τις τύντρας έχυνε λάφια. Το λάφι μόνο-τυ βρίςχι χορτάρι χάτο απτο χιόνι. Όταν φάνε τα λάφια όλο το χορτάρι, ι άνθροπι αναγχάζυντε με όλο-τυς το χοπάδι να χοτζέβυνε ςε άλο τόπο.

Ι άνθροπι τις τύντρας τρόνε χρέας λαφιύ, χε πίνυνε το γάλα τυ λαφιύ. Απ' τα δέρματα τυ λαφιύ ράφτυνε φορεςιές. Με τα λάφια ταχςιδέβυν πάνο απτο βαθί χιόνι τις τύντρας.

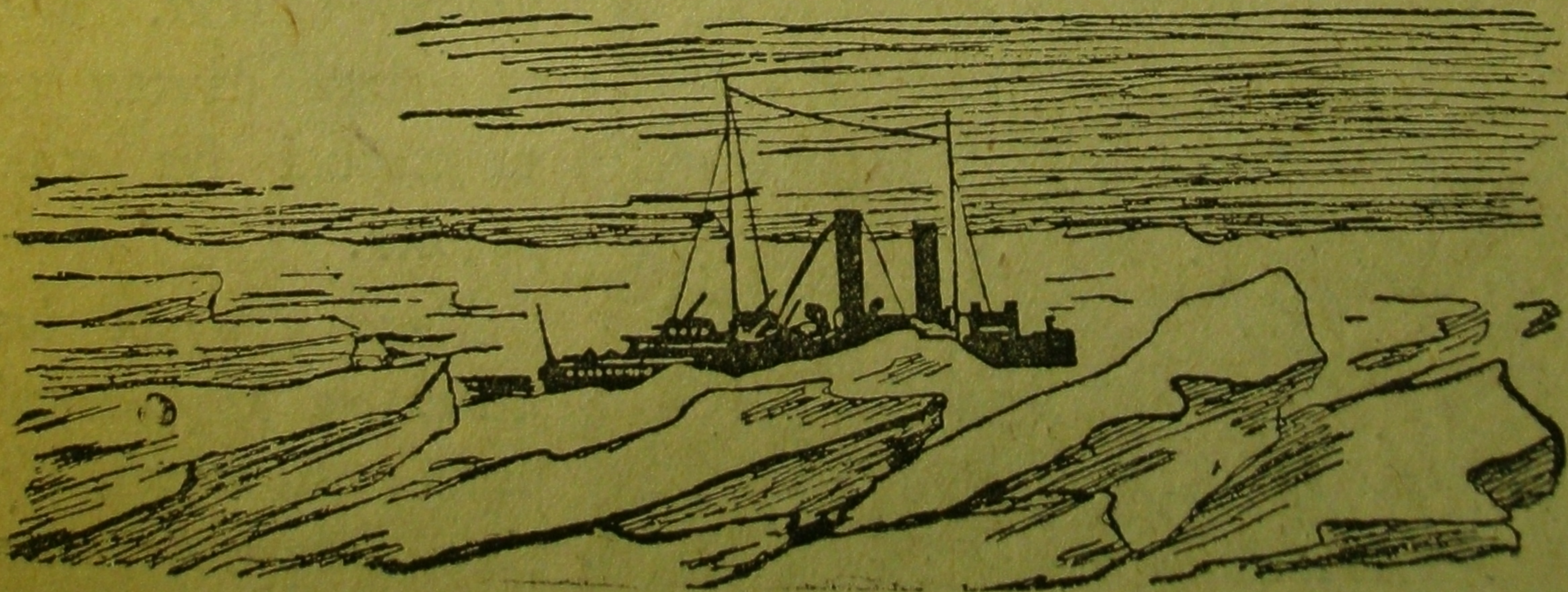
Βαρί θα ίτανε το ζίςιμο ςτιν τύντρα δίχος τα λάφια.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΥΣ ΠΑΓΥΣ

Μαχριά ςτο Βορά βρίςχετε ι χόρα τυ παντοτινύ χιμόνα. Ολόγιρα ίνε χιόνι χε πάγος. Αποφαςίςανε ι άνθροπι να μάθυνε αφτί τι χόρα χε ν' ανίχςυνε ςτράτα ανάμεςα ςτυς πάγυς. Πολί άνθροπι χε ντιριζζάμπλια χαθίχανε.

Αποφαςίςανε ι άνθροπι να πετάχςυνε ςτο Βορά με χαράβι τυ αγέρα—ντιριζζάμπλι. Το ντιριζζάμπλι το έπιαςε μπόρα. Το ντιριζζάμπλι χανότανε. Με το ράδιο ςτίλανε ίδιςι: Γλιτόςτε-μας, χανόμαςτε.

Στο γλίτομα τον ανθρόπον πυ χανόντανε πίγε το παγοθραφςτιχό «Κράςιν».

Πάι το παγοθραφστικό στο μακρινό το Βορά. Όπυ κι' αν ντρανάς, παντύ πάγος, πάγος! Κε όσο μακριά πας, τόσο παχίς ίνε ο πάγος κε τόσο πιο βαριά τον τσακίζι το παγοθραφστικό.

Στίλανε απτο παγοθραφστικό αεροπλάνο. Πέταξσε από πάνο απτα παγερά τζόλια κε γίρεβε τυς ανθρόπυς, πυ χάνυντε. Στο στερνό ίδανε απτο αεροπλάνο, ότι απάνο στο χιόνι πέφτυνε άνθροπι. Ίτανε ζοντανί, σαλέβανε. Τυς ρίξσανε φαγί. Δόσανε χαμπάρι με το ράδιο στο παγοθραφστικό να πάνε γρίγορα να γλιτόσυνε τυς ανθρόπυς. Άρχισε πάλι το παγοθραφστικό να πολεμά με τυς πάγυς, ν' ανίγι στράτα.

Στο στερνό ο «Κράσιν» έσοσε τυς ανθρόπυς κε τυς γλίτοσε.

Πενίντα μέρες σχεδόν αφτί ι άνθροπι ζίσανε ανάμεσα στυς πάγυς.

Ι ΖΕΣΤΙ ΤΟΠΙ

Στυς ζεστύς τόπυς χιόνι δεν έχι καμιά φορά.

Εκί πάντα ίνε ζέστι κε το καλοκέρι ίνε πολί ζεστό.

Εκί φιτρόνυνε πολί χοντρά δέντρα. Πάνο σε τέτια δέντρα κε τα πορικά ίνε πολί μεγάλα.

Μέσα στα όρι ίνε πυλιά κε λογιό-λογιό θεριά: λιοντάρια, τίγρες, ελέφαντες, μαι-

μύδες, φίδια, παπαγάλι.

Στυς ζεςτύς τόπυς φιτρόνυνε: λεμόνια, πορτοκάλια, μπανάνες δέντρα καφέ κε δεντράκια τζαγιύ. Εκί τα δέντρα ίνε ςκεπαζμένα με φίλα όλο το χρόνο.

Μα ίνε εκί τέτι τόπι, όπυ δε βρέχι με τα χρόνια. Εκί τίποτα δε φιτρόνι ύτε χορτάρι, ύτε δέντρα.

Εκί ίνε έριμο. Εκί ίνε μόνο χυμ κε χυμ.

Ι ΚΑΜΙΛΑ

Στιν έριμο αριά βρίςκις τόπο πυ έχι νερό. Μόνο ςιμά ςτο νερό φιτρόνυνε χορτάρια κε δέντρα.

Σ' αφτά τα εριμοτόπια ι άνθροπι χριςιμοπιύν τιν καμίλα. Ι καμίλα ίνε πολί ιπομονιτικό ζόο. Μπορί να νταγιανέβι κάμποσες, μέρες δίχος νερό κε φαγύρα. Ι καμίλα κυβαλί ανθρόπυς κε γυμάρια.

Ι ΜΑΙΜΥ

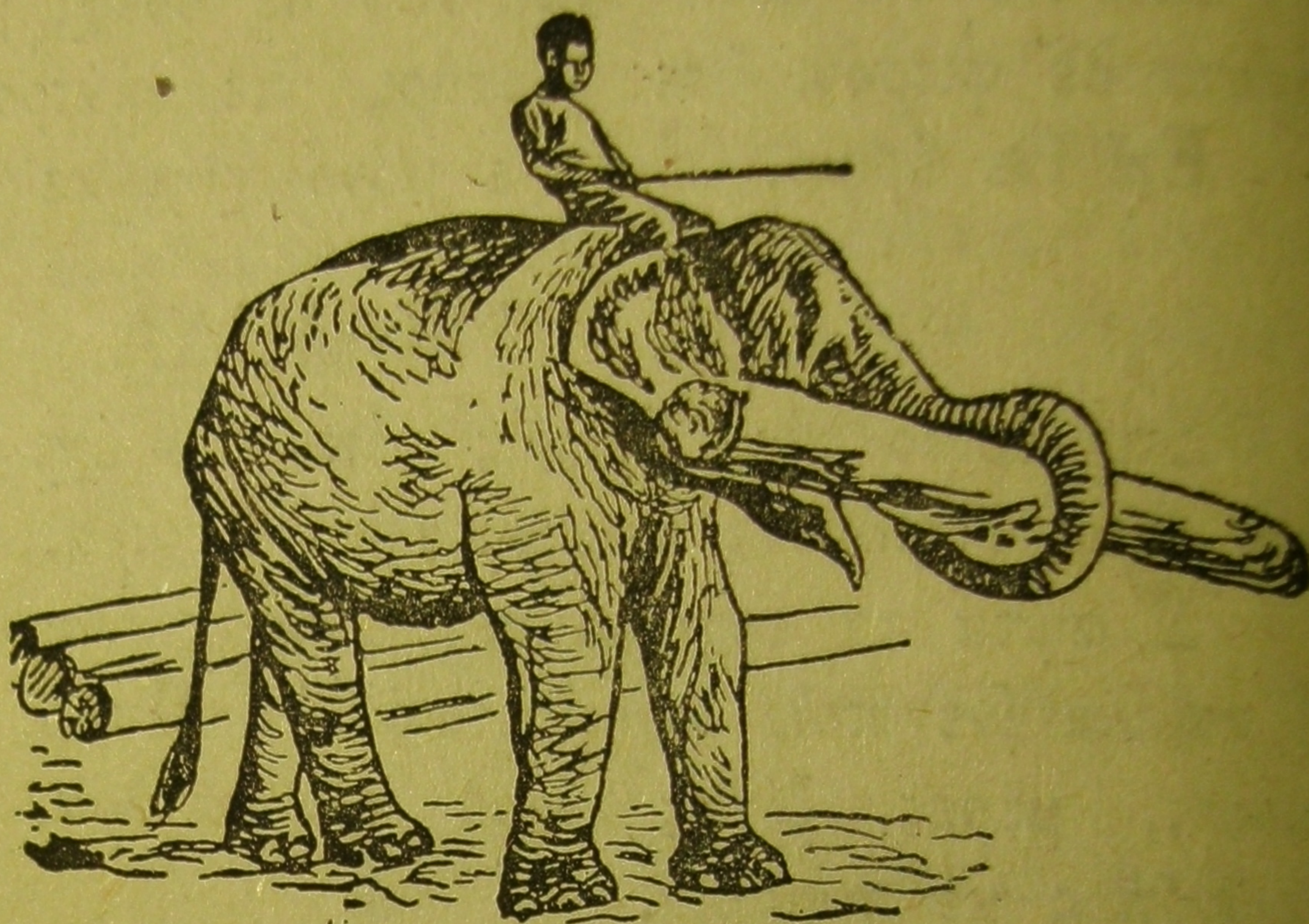

Μικρύλι μαιμυδάκι
από τιν Αφρικί
ο νάφτις σε κλυβάκι
κυβάλιςε μαζί.
Το λιόνι το μεράκι.
Τι νίχτα δε μπορί
να κιμιθί λιγάκι.
Με λίπι τραγυδί:
— Στον ίλιο, ςτα λυλύδια
γελύν ι φιλινάδες.
Χαρύμενα τραγύδια
θα λένε με τακλάδες.
Μπανάνες πια θα βγύνε
ςτιν όμορφι πατρίδα.
Εκί μαιμύδες ζύνε
κε άνθροπο δεν ίδα.

Ο ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ

Ο ελέφαντας ζι μέσα στα όρι τον ζεστόν τόπον.

Ο ελέφαντας ίνε το πιο χοντρό ζόο, μα ο άνθροπος τον ιμέροσε.

Ο ίμερος ελέφαντας ίνε καλός βοιθός τυ ανθρόπυ.

Κυβαλί μεγάλα γυμάρια. Με τιν πολί μεγάλι προβοσκίδα-τυ σικόνι πολί μεγάλα βάρι κε κσεριζόνι μ' αφτίνα δέντρα.

ΤΟ ΠΕΡΑΖΜΑ ΤΥ ΜΙΚΡΥ ΕΛΕΦΑΝΤΑ

Ι κινιγί αβλάιζαν μια ελεφαντίνα. Εκίνι τυς απέφεβγε με το μικρό-τις. Ι οχότνικι χιστάισαν τιν ελεφαντίνα ς' ένα βαθί ποτάμι. Ι ελεφαντίνα άρπακσε το μικρό-τις με τιν προβοσκίδα-τις, βύτικσε στο νερό κε πίγενε κολιμπόντας.

Ο μικρός ελέφαντας φοβίθικε το νερό κε δεν ίκσερε ακόμα να κολιμπάι. Ι ελεφαντίνα όλο τον κερό τον κρατύσε με τιν προβοσκίδα-τις πάνο απτο νερό.

'Ιδαν ι οχότνικι, πος ι ελεφαντίνα λιπάτε το μικρό-τις κε άλο δεν τιν αβλάισαν.

Ι ΤΙΓΡΕΣ ΚΕ ΤΑ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ

Στα όρι τον ζεστόν τόπον ζύνε λιοντάρια κε τίγρες. Κε το λιοντάρι κε ι τίγρι ίνε αρπαχτικά θεριά: τρόνε ζόα. Το λιοντάρι ίνε πολί δινατό. Με ένα χτίπιμα τυ ποδαριύ-τυ το λιοντάρι μπορί να σκοτόσι ένα βόδι. Ι τίγρι κι' αφτί ίνε πολί δινατό κι' άγριο θεριό.

Πολί δίςκολο ίνε να φιλάγις το κοπάδι από αφτά τα αρπαχτικά. Μιάζυνε με τι γάτα-μας. Όπος ραντά ι γάτα πάνο στον ποντικό έτςι κι' αφτά ραντύνε απάνο στο κινίγι-τυς.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΤΟΜ

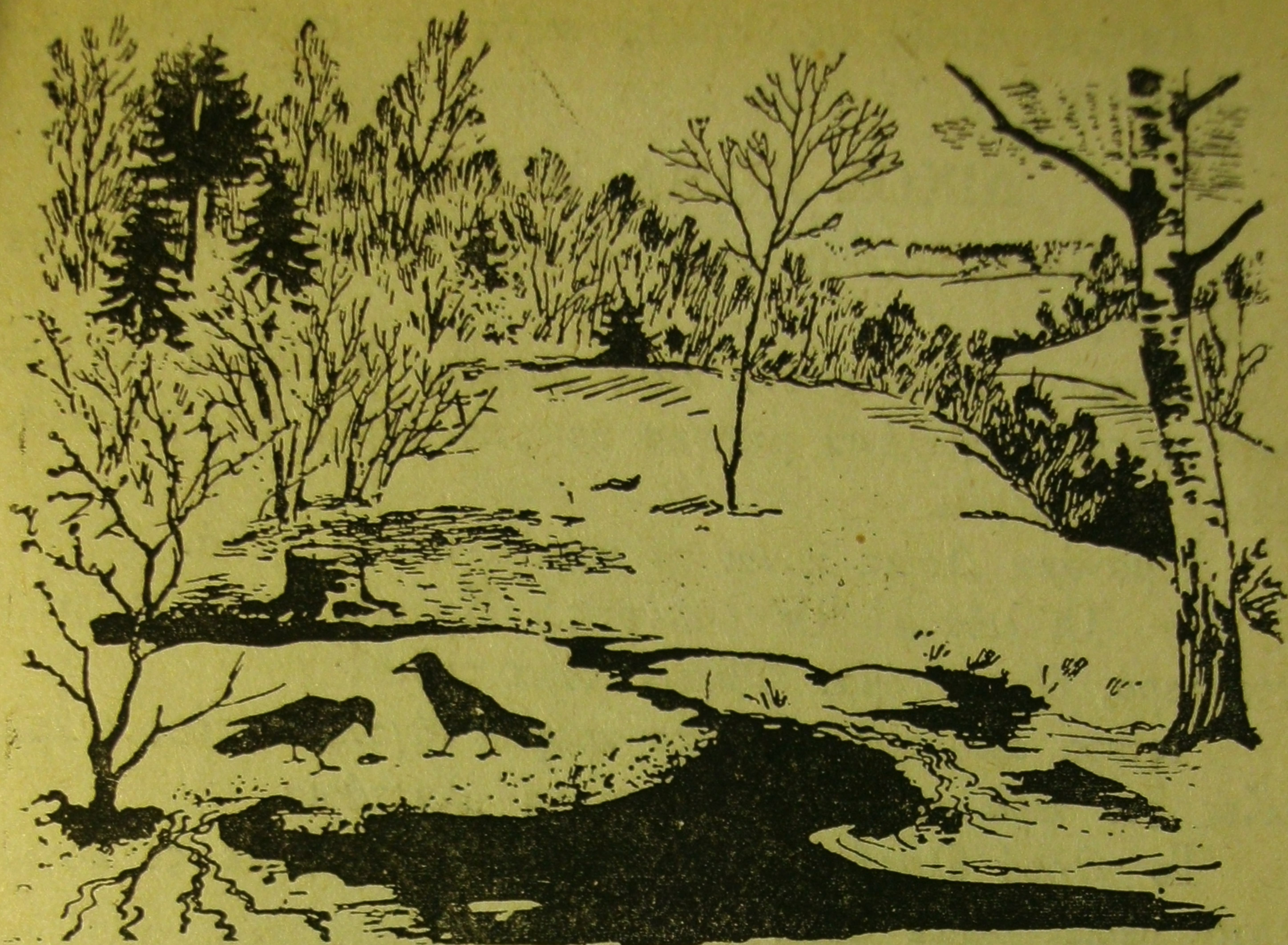
Στιν Αφρικί φιτρόνυν πάλμες
κε ζύνε όμορφα θεριά,
μα ι ζοί τυ δόλιυ νέγρυ
περνά με βάςανα ςκλιρά.
Κε ο μικρύλις Τομ ποτέ-τυ
χαρά δεν ίδε, δε γελά,
Ο ίλιος κέι το κορμί-τυ
ςτ' αφέντι τι βαριά δυλιά.
Παλάτια έχι ο αφέντις
κ'ι νέγρι ζύνε ςτι ςκλαβιά
Ι βίτςες ίνε για το νέγρο,
πυ πάντα ςκάφτι κε πινά.

ΜΙ ΛΙΖΜΟΝΑΣ Τ' ΑΔΕΡΦΙΑ-ΜΑΣ

Για το μάβρο-τις πεδί
ι μανύλα τραγυδί:
— Μεγάλοςε πεδί-μυ.
Δεν ίςε μοναχό.
Αδέρφια κι' άλα έχις
ςτον κόζμο-μας αφτό.
Εςί ςα μεγαλόςις
απτι ςκλιρί ςκλαβιά
γοργά να μας γλιτόςις
με τ' άλα τα πεδιά.
Κιμίςυ με χαρά.

Για το κίτρινο πεδί
ι μανύλα τραγυδί:
Μεγάλοσε πεδί-μυ
Δεν ίςε μοναχό.
Αδέρφια κι' άλα έχις
στον κόζμο-μας αφτό.
Μες' στον καπνό, στι φλόγα
μαζί-συ θα βρεθύν.
Κιμίςυ πια πεδί-μυ,
κιμίςυ Γυ-Αν-Τυν.

Για το άςπρο-τις πεδί
νά ι μάνα τραγυδί:
Γλικά σε νανυρίζο
πεδί-μυ τριφερό.
Μι λιζμονάς τ' αδέρφια,
πυ ζύνε στο ζιγό.
Αντάμα σα βρεθίτε
στι φλόγα, στον καπνό,
μαζί-τυς να νικίσις
το βρόμιο τον εχτρό.
Γι' αφτό το νάνι-νάνι
γλικά σε τραγυδό

ΠΙΟΣ ΘΑ ΜΑΣ ΤΟ ΠΙ;

'Ετρεκσα γοργά στι στράτα
σίμερα ναρθό.
Μα το ντζάπι τυ χοριύ-μας
ίταν θαμαστό,
Κι' ο χιονένιος ανθροπάκος
φτόχινε πολί
Κλέι
Τί κακό τον ίβρε—πιος θα μας το πι;

Ι ΑΝΙΚΣΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΙΡΟ

'Οκσο δεν ίνε καλός κερός, κάνι κρίο. 'Ολα τα δέντρα κε τα χαμόδεντρα ίνε γιμνά. Μα εμίς μέσα στις μποτίλιες με νερό έχυμε ολάκερο παχτζέ, σα νἄνε άνιχσι. Ντρανύνε στα παραθιράκια τα χρισά κριντία τυ σκλίθρυ, τα φιλάκια τις πασχαλιάς κε τις φλαμυριάς κε τα χολόδικα φιλάκια τυ καβακιύ.

Κε ςτα κλαδιά τις βιςινιάς απτα μπουμπούκια βγένουνε τα λουλούδια.

ΔΙΧΟΣ ΧΟΜΑ ΜΕΓΑΛΟΣΕ

— Μάμα, δόςε-με καλό κρομίδι, θα το φιτέπςο-ίπε ο Γιώρας.

Χόριςε ι μάμα-του ένα καλό κρομίδι. Ο Γιώρας κένοςε νερό μέςα ςε γιαλένια μπάνκα κε ςτις άκρες τις μπάνκας έβαλε το κρομίδι.

Ι μανάκα Δάρια κυνάι το κεφάλι-τις κε γελά.

— 'Οι λιβάδα! 'Οι δυλεφτίς! Κρομίδι φίτεπςε μέςα ςτο νερό, δίχος χόμα. Φίλαγε τόρα ςοδιά!

'Ιςτερα απο τρις μέρες το κρομίδι έβγαλε άςπρες μικρές ρίζες ςτο νερό κε πάνο βγίκανε τα βλαςτάρια.

Το χλορό βλαςτάρι απλόνονταν ςτο φος κε ςε λογιο-λογιό μεριές άφιςε φίλα.

Κάθε μέρα πιο δινατά γίνουντε τα φίλα. Πίνουνε απτιν μπάνκα καθαρό νερό ι άςπρες ριζίτςες.

Ο Γιώρας χέρετε.

— Ντράνα, μανάκα, τι λογιό το κρομίδι μεγαλόνι πάνο απτο νερό.

Ντρανά ι μανάκα, κυνάι το κεφάλι-τις κε θαμάζι:

— Οχ, Γιοργάκι, γνοςτικέ-μας. Εγό ος τόρα δεν ίκςερα, ότι το κρομίδι πάνο απτο νερό μεγαλόνι δίχος χόμα.

Ι ΜΕΡΑ ΟΛΟ ΚΕ ΜΕΓΑΛΟΝΙ

Ο ίλιος όλο κε πςιλά ςικόνετε ςτον υρανό κε δινατά χλένι. Το βράδι κάνι αγιάζι κε απτίς ςτέγες κρέμουντε μακριά τςιτςυλάνια. Χλένι ο ίλιος κε τα τςιτςυλάνια πέφτυνε. Ι μέρες όλο κε μεγαλόνυνε.

Ι πιο μεγάλι νίχτα ίνε ςτιν αρχί του χιμόνα. 'Ιςτερα κάθε μέρα ο ίλιος πέρνι απ' αφτίνα λεφτά. Σικόνετε λίγο νορίτερα κε βαςιλέβι λίγο αργότερα.

Κε νά ίρθε κι' ο Μάρτις. Κε στις 21 τυ Μάρτι ι νίχτα γίνετε ίςι με τι μέρα. Κε ι μέρα 12 όρες κε ι νίχτα 12 όρες.

ΤΟ ΧΙΟΝΙ ΛΙΟΝΙ ΠΙΑ

Το χιόνι λιόνι πια.
Ι άνικςι μιρίζι.
Κιλύνε τα νερά
κ' ι γί-μας πρασινίζι.
Γελά ο υρανός,
τ' αιδόνια κελαιδύνε.
Ο ίλιος ίν' ζεστός
κ' ι μπόρες δε φισύνε.

Ι ΑΝΙΚΣΙ ΕΡΧΕΤΕ

'Ερχετε ι άνικςι. Φέρι αντάμα-τις χασαβέτια: να ςικόςις όλο το παρ, να ςπίρις ςιτιρά.

'Ινε καλά, ίνε χαρά όταν έρχετε ι άνικςι.

Στο κολχόζι-μας τόρα μόνο για τιν ανικςιάτικι σπορά μιλύνε.

Γλίγορα, γλίγορα να ςπίρυμε να μιν αφίςυμε ύτε μια μέρα.

Ο ςπόρος όλος ίνε έτιμος, παστρικός, χοντρός. Μα νά, ακόμα δεν ντρανέςαμε τις ςέγιαλκες. Πρέπι γλίγορα να τις εκςετάςυμε, για να μι χάςυμε ύτε μια μέρα για τιν κενύργια σπορά.

'Ερχετε ι άνικςι, δε φιλάι τον κόζμο ςναγονά.

ΠΑΝΟ ΣΤΟΝ ΠΑΓΟ

'Ελιοςε ο πάγος στις άκρες τυ ποταμύ. Βυίζι, ζζυρυλταέβι το νερό. Ο ένας ο πάγος ανεβένι πάνο στον άλο πάγο.

Σίμοςε ένα μεγάλο κομάτι από πάγο κι' απάνο-τυ κά-

θετε ένα σκιλί. Άρχισε ο πάγος να έρχετε στιν ακροποταμιά κε όλος ο κόζμος ντρανά το σκιλί.

Το νερό πίρε τον πάγο κε τον έφερε στι μέσι τυ ποταμύ κε όκσο απτο χοριό κλόθι το ποτάμι. Το νερό έφερε τον πάγο στιν ακροποταμιά.

Μόλις το σκιλί ένιοσε τον πάτο, ράντισε μέσα στο νερό κε γλίγορα βγίκε απτο νερό.

Βγίκε στον κσερό τόπο τινάχτικε, κε πος άρχισε να τρέχι! Μόλις κατασόνανε να το δύνε!

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΖΑΙ

Μια μέρα πίγενα με βάρκα στο ποτάμι
για να σορέπσο κσίλα. Τί πολά
τιν άνικσι πυ κατεβάζι το ποτάμι
κιλόντας φυσκομένα τα νερά.
Πιγένο κε σορέβο. Το νερό φυσκόνι.
Μπροστά-μυ βρέθικε νισί μικρό.
Τραβό κυπί κ' ι βάρκα-μυ γοργά σιμόνι.

Πολύς λαγός απάνο-τυ ντρανό!
Κυνόνε ι λαγί τα μακριά τ' αφτιά-τυς.
Αρπάζο τότες έναν απτ' αφτί.
Κυμάντα έδοςα στιν άλι τι γενιά-τυς:
Εςίς ορίςτε μέςα μοναχί!
Πιδίςαν ι λαγί στι βάρκα φοβιζμένι.
Δεν πρόφταςαν να κάτςυνε καλά.
κε νά μεγάλο ένα κίμα ανεβένι,
βυλιάζι το νιςί μες' τα νερά.
— Ντρανάτε τόρα!—ίπα τότες στυς λαγύς-μυ.
Ν' ακύτε το Μαζάι τον παπύ:
Για να ςας πάρο αν δεν τὄκοφτε ο νύς-μυ,
θα ίςαςτε στον πάτο τυ νερύ.
Σαν ίρτα στι στεριά τι βάρκα-μυ αράζο...
— Πιδίςτε, να μι μίνετε στιγμί!
ςτυς στραβοπόδαρυς λαγύς-μυ πια φονάζο.
Πιδύν κε φέβγυν όλι-τυς μαζί.
Τυς λέγο:—Πιο γοργά τρεχάτε, μυλοθίτε!
Να μπίτε ςε χαμόδεντρα πικτά.
Μα το χιμόνα πάλι μπρός-μυ μι βρεθίτε.
Θα ςιμαδέπςο-μπάμ! Θα ςκοτοθίτε... Ααααχ!

ΝΑ ΤΟ ΒΡΙΣ

Πάο, πάο κ' ι αρνάρια δεν έχι
κόβο, κόβο κ' έμα δεν έχι·
πεκιό, πεκιό κε πεκιύδια
δεν έχι.

Ι ΚΑΛΙΑΚΥΔΕΣ ΕΦΕΡΑΝ ΤΙΝ ΑΝΙΚΣΙ

Παντύ φάνικαν μεγάλα κοπάδια καλιακύδες. Το χιμόνα πέρασαν ι καλιακύδες στο Νότο. Πολί σπύδαζαν να γιρίσυνε στο σπίτι.

Τον καλό κερό πετύσανε εκατοντάδες χιλιόμετρα τι μέρα.

Στι στράτα ογράισαν μεγάλο μπυράνι. Δεκάδες, εκατοντάδες, αδίνατα πυλιά μπυλτράισαν κε χάθικαν στι στράτα.

Μπροστά ίρθανε τα πιο δινατά.

Τόρα εκίνα αναπάβυντε. Πρατύνε πάνο στον πάτο κε τον ταράζυν με τις δινατές-τυς μίτες.

ΠΙΟ ΙΝΕ ΑΦΤΟ;

'Ινε μεγάλο κε μάβρο πυλί.
Τρόι τα σκυλίκια, πυ βρίσκι στι γι.
Πιάνι μαμύδια στυ δέντρυ τι φλύδα.
Κι' όνομα έχι αφτό....

Ι ΚΑΡΑΥΛΙ-ΜΑΣ

Πιος μας βοιθάι στον πόλεμο για τι σοδιά;

Ι μυχάτκι φτεροτί καραύλι-μας: χελιδόνια, ποταμίδες, σπίνι σκαθιά, μελισοφάγι κε φλιτζύνια, μαβροπύλια κε πετροχελίδονα.

Νά πιος προφιλάγι τα τζόλια-μας απτυς βρεντίτελυς.

Νά για πιυς χάναμε δινατά σπιτάκια. Νά για πιυς κρεμάσαμε απάνο στι σιμίδα κυφάλες.

Γρίγορα έρχετε ι άνιξι.
Πεδιά, ετιμάστε τα φωλιά.

ΜΑΘΙΜΕΝΟ ΜΑΒΡΟΠΥΛΙ

'Ενας γέρο-οχότνικος ίχε ένα μαθιμένο μαβροπύλι, πυ μπορύςε να μιλά. Στο γέρο πιχτά ερχότανε ο μικρός γιος τυ γίτονά-τυ ν' ακύςι το θαμαςτό πυλί.

Ο γέρος, τίχενε να ροτίςι:

— Πύ ίςε μαβροπύλι; Κε το μαβροπύλι αμέςος φόναζε:— Εδό ίμε παπύ!

Μια φορά ο παπύς δεν ίτανε ςτο ςπίτι. Μπίκε μέςα το πεδί τυ γίτονα. Νύνιςε ο κατεργάρις να κλέπςι το ςπάνιο πυλί. 'Αρπαχςε το μαβροπύλι κε το έχοςε ςτιν τςέπι-τυ.

Εκίνον τον κερό ίρθε ςτο καλίβι ο παπύς κε ροτά:— Πύ ίςε μαβροπύλι;

— Εδό, παπύ, — φόναχςε με όλι-τυ τι δίναμι απτιν τςέπι τυ κλέφτι.

ΝΑ ΤΟ ΒΡΙΣ

Για τυς κςένυς, πυ θαρθύνε με φτερά,
ςπίτια χτίζυν τα πεδιά!
Δε δυλέβυν για τα ςταροπύλια,
μα τα χτίζυν για τα...

I ΓΕΡΑΝΙ ΠΕΤΥΝΕ

Νά ι άνικξι πια ίρθε.
Πρασινίζυν τα κλαδιά.
Να ι γερανί πετύνε.
Κελαρίζυν τα νερά.

Μυσαφίριδες θαρθύνε
κε θα χτίσυνε φολιές
κι' όλι μέρα θα σκορπύνε
τραγυδάκια κε φονές.

ΙΡΘΕ Ι ΟΜΟΡΦΙ ΑΝΙΚΞΙ

Αιδονίζυνε, χαρύμενα τρέχυνε τ' ανικξιάτικα ποταμάκια, ο καθαρός υρανός ίνε γαλάζιος. Στυς απσιλύς τόπυς, εκί πυ κέι ο ίλιος, φάνικε το χλορό χορταράκι. Το χιόνι βρίσκετε ακόμα στο όρος σε κυμύλια. Κε ντρανάς—κάτο απτο παλιό κατσυφιαζμένο έλατο, φανίκανε ι ανικξιάτικι ανκελιοφόρι. Κε μέσα στο όρος κάθε μέρα κενύργια χαμπάρια. Πετύνε κε έρχυντε μυσαφίριδες μακρινί, φονακλάδες χαρύμενι, ετιμάζυντε να χτίσυνε φολιές.

Ο λαγός πυ φτόχινε το χιμόνα απλόθικε στι χαιδεφτικί ζεστασιά τυ ίλιυ, κολοβός, χαιδέβετε, λιζμονά τα κακά τυ χιμόνα, λιζμονά τις μέρες τις πίνας.

Ι σοβαρί καλιακύδα πρατί στο τζόλι, στυς τόπυς όπυ έλιοσε το χιόνι, στα χαντάκια.

Με δυιχτό χαρύμενο κοπάδι πετάκσανε κ' ίρθανε στο τζόλι τα μαβροπύλια, για να βρύνε σκυλίκια κε σκάθαρυς.

Στις κορφές τον ελάτον ι μπέλκα γρίγορα σκαρφαλόνι.

Νά, σικόθικε κ' ι αρκύδα βγίκε στα ανιχτά μέρι τυ όρυς, σφαλνάι τα μάτια-τις απτον ανικξιάτικο ίλιο.

'Ολον το χιμόνα, το μακρινό χιμόνα έπεφτε στι φολιά ι αρκυδίτσα.

Σαν μικρί εργάτες μαρανκί, ι κσιλοφάγι χτιπύνε στο δέντρο. Κε δε χτιπύνε τυ κάκυ, — θα χτιπίσυνε για να βγύνε από λογιο-λογιό μέρι ι σκάθαρι,—μα κ' ι κσιλοφάγι αφτό θέλυνε.

Απ' άκρι ς' άκρι απλόνετε ι ανιχςιάτικι φονί αγερί, χαρόμενι.

'Ιρθε πάλι ι ποθιτί άνιχςι.

Πάλι χςίπνιςε ι φίςι.

Ι ΑΝΙΚΣΙ

'Ιρθε παλ' ι άνιχςι.
'Ιρθαν τα λυλύδια.
Πράςινα ι γι φορί
κε ανθίζι το κλαρί
κε παντύ χαράς χορί
κε χαράς τραγύδια.

'Ελιοςαν στις κοριφές
τον βυνόν τα χιόνια.
'Ανιχς' ι τριανταφιλιά
κε στιν πρότι-τυς φολιά
ίρθαν πάλι τα πυλιά,
ίρθανε τ' αιδόνια.

Ι ΚΑΡΑΥΛΙ

Πίγανε τα πεδιά στις μέλιςες. Σίκοςαν το καπάκι απτο καλάθι κε λένε. Θαμαστός παπύς! Δε βάζι καραύλι να φιλάγι το μέλι.

Μα ι μέλιςες όλες εδό ίνε.

Ζζυ-ζζυ-ζζυ, ολόγιρα ντρανό.

Ζζυ-ζζυ-ζζυ, θα το πο τυ παπύ.

Ζζυ-ζζυ-ζζυ τι μίτι κεντό.

Κι' από πίςο πιο ίςτερα ακόμα μια τρίτι. Ολάκερο ρόι.

Φοβίθικαν τα πεδιά κε έφιγαν. Καλό ίνε το μέλι μα ι καραύλι ίνε πολί. Πετύνε κε φονάζυνε:

Θα το πο, θα το πο, θα το πο.

Ι ΜΕΛΙΣΙΤΣΕΣ

Μόλις φανίκανε τιν άνιχςι στον πάτο, όπυ
έλιοςε το χιόνι, τα πρόιμα λυλυδάκια,
κι' απτο βαςίλιο τυ κεριύ,
απτι μιροδάτι τριπίτςα τις μελόπιτας
πετάι ι πρότι μελιςίτςα.

Πέταχςε στα πρόιμα λυλυδάκια
να μάθι για τιν όμορφι άνιχςι:
γοργά, αγαπιμένι μυςαφίριςα,
γοργά θα πραςινίςυνε τα λιβάδια,
θα φιτρόςυνε τα κολόδικα φιλάκια,
θα βγάλι λυλύδια ι μιροδάτι αγριοκεραςιά;

ΣΑΝ ΠΙΣ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΠΣΕΜΑΤΑ, ΑΛΙ ΦΟΡΑ ΔΕ ΣΕ ΠΙΣΤΕΒΥΝΕ

Ένα πεδί φίλαγε πρόβατα κε ςα να ίδε λίκο, άρχιςε να φονάζι:—Βοιθίςτε! λίκος! λίκος!

Ι χοριάτες τρέκςανε κε ντρανύνε, ότι δεν ίνε αλίθια.

Έτςι έκανε μια, διο, τρις φορές.

Έτιχε ςταλιθινά ναρθί λίκος. Το πεδί άρχιςε να φονάζι:
—Εδό, εδό, γρίγορα, λίκος!

Ι χοριάτες νυνίςανε, ότι πάλι τυς κομπόνι, — δεν πίγανε.

Ο λίκος ντρανά, ότι δεν έχι τίποτα να φοβιθί κε λέφτερα κατάκοπςε όλο το κοπάδι.

ΤΟ ΠΣΑΡΙ

Ετίμαςαν τα πεδιά χαρμάχι κε πίγανε ςτο ποτάμι να πιάςυνε πςάρια. Καθόντανε ολάκερι όρα, μα δεν τςιμπύςε.

Ελάτε να ςορέπςυμε τα χαρμάχια κε να πάμε ς' άλο τόπο.

Αρχίςανε να τραβύνε, — μα δε βγένι κι' ο φελός άρχιςε να τραβιέτε: Φένετε, πος πιάςτικε μεγάλο πςάρι. Ελάτε να τραβίχςυμε όλι αντάμα.

— Άιντε, Άιντε! Ε, για! Ε, για! Ε, πιά!

Το τραβίκςανε. Μα βγάλανε ένα ςκιζμένο τςανκί, πυ όλο μπλέχτικε ςτο βύρκο. Μορέ πςάρι!

Ο ΙΔΙΟΣ ΙΝΕ ΝΙΚΟΚΙΡΙΣ

Στο χοριό Γιανιςόλι, ζύςε ένας χοριάτις ο Αντρέας. Τον φονάκςανε μια φορά στι ςινεδρίαςι. Τον ίπανε εκί:

— Θίο Αντρέα, έμπα στο κολχόζι.

— Νά τί μυ θέλετε,—λέι ο γέρο Αντρέας, πολί με χριάζετε το κολχόζι-ςας. Στο ςπίτι-μυ εγό ίμε νικοκίρις. Οτι θέλο κάνο. Θέλο δυλέβο—θέλο αναπάβυμε.

'Ετςι κε δεν μπίκε.

'Ιρθε ι άνιχςι. 'Ελιοςε το χιόνι. Μάβριςε ο πάτος. Καλός αγέρας έρχετε απ το τζόλι. 'Εζεκςε ο γερο-Αντρέας το άλογο στο αλέτρι. Πάι ν' αλετρίςι το τζόλι-τυ. Μα ο τόπος-τυ ίνε ςκορπιζμένος όλος ςε κομάτια: Εδό ένα κομάτι, κε διο χιλιόμετρα μακριά, ακόμα ένα κομάτι.

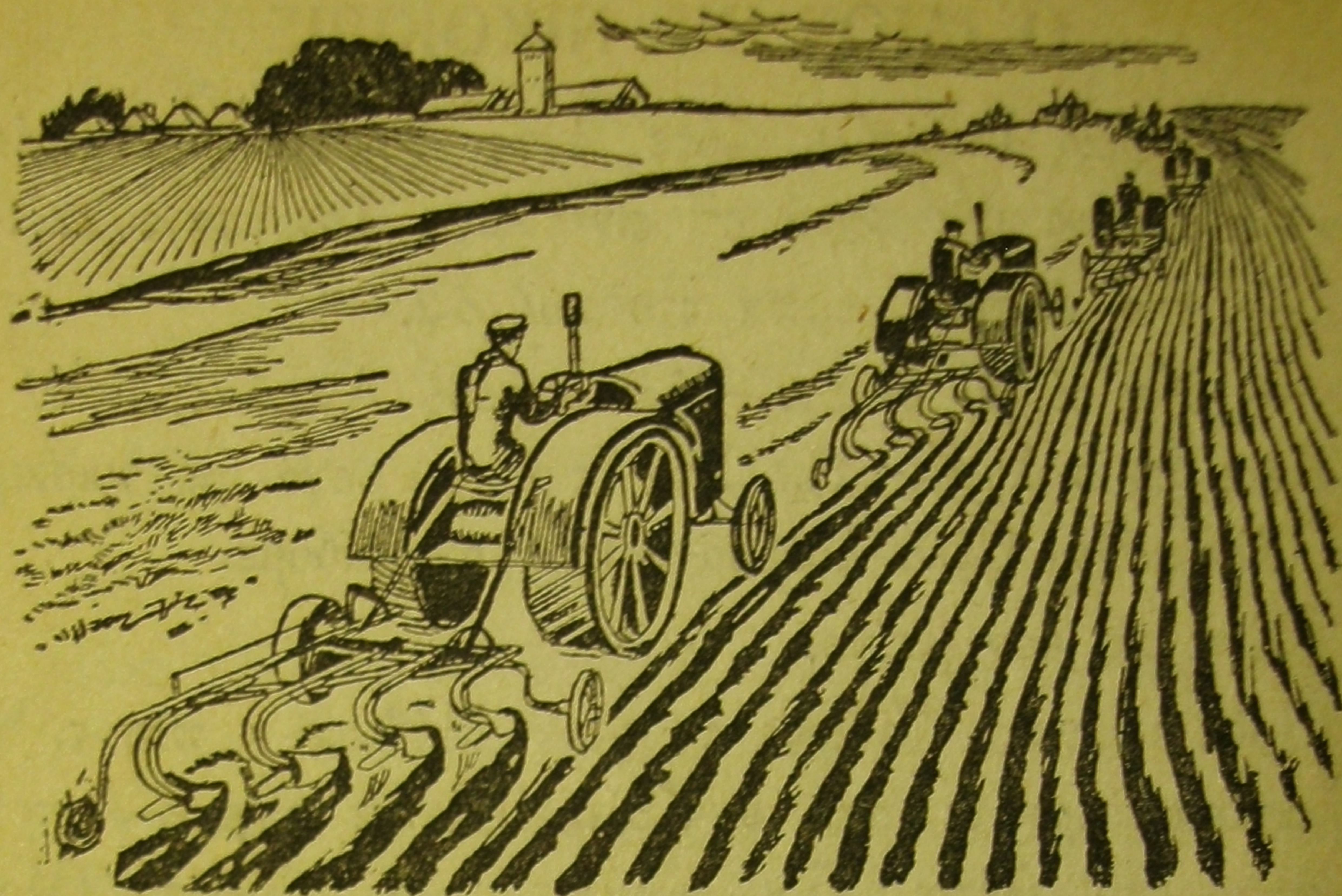
Αλετρίζι ο γέρο-Αντρέας, πέφτι πάνο στ'αλέτρι, δε λιπάτε τυς κόπυς-τυ. Το μεςιμέρι τρέχι στο τζόλι ο Γριγοράκις. Φέρνι στον πατέρα-τυ ένα κομάτι πςομί κε μια μποτίλια κβας.

Κε το άλογο, μόλις ςέρνι τα πόδια-τυ. Το χιμόνα ι φαγύρα ίτανε άςκιμι. Χορτάρι ταραγμένο με άχιρο τυ δίνανε.

Τρόγι ο γερο-Αντρέας κε πάλι στι δυλιά. Μα μοναχός-ςυ δε μπορίς να τα βγάλις πέρα.

ΣΤΥΣ ΚΟΛΧΟΖΝΙΚΥΣ

Το ίδιο πυρνό κε στο κολχόζι δυλέβανε. Ακόμα απτο βράδι ίρθανε στο κολχόζι τα τράκτορ. Γοργά το πυρνό δέςανε στο τράκτορ τ' αλέτρι με έκςι ινιά κε τα βάλανε στι δυλιά.

Πάι το τράκτορ μέσα στο τζόλι κι' ανίγι ίσια πλατιά αβλάκια.

Το μεσιμέρι φάγανε ι κολχόζνικι. Το κινιτό μαγεριό έφερε στο τζόλι ζεστό φαγί. Φάγανε ι τρακτορίστες κε πάλι βύιχςαν τα τράκτορ κε τζυνάιςαν στο τζόλι.

Ος το βραδί αλέτριςαν ένα μεγάλο κομάτι.

ΓΙΑ ΤΙΝ ΚΙΝΟΤΙΚΙ ΠΕΡΙΥΣΙΑ

Ετιμάςανε στο κολχόζι σπόρο για να σπίρυν. Κενόςανε το σπόρο στ' αμπάρι κε βάλανε το γερο-Στέφανο να το φιλάγι.

Νύνιςαν ι κυλάκι να χαλάςυνε τιν κολχόζικι σπορά—να κλέπςυνε καναλυγάς το σπόρο.

Μα τί να κάνυνε για να φίγι απτ' αμπάρι ο γερο-Στέφανος; Νύνιςαν ι ντυςμάνι να δόκυνε φοτιά στο σπίτι-τυ. Μπορί ν' αφίςι τιν κινοτικί περιυςία κε να τρέχςι να γλιτόςι τι δικί-τυ.

'Οπος νυνίςανε έτςι κε κάνανε.

Στέκι ο Στέφανος κε φιλάγι. Νίχτα. Ολόγιρα ιςιχία. 'Ακςαφνα ακύςτικαν φονές αππο μέρος τυ χοριύ. Ντρανά, — φοτιά. Ο κόζμος τρέχι. Το φονάζυνε: — Τρέκςε γλίγορα, Στέφανε, το ςπίτι-ςυ κέετε.

Μα ο γερο-Στέφανος δεν κυνίθικε αππον τόπο-τυ.

Κομποθίκανε ι ντυςμάνι. Δεν πίγε ο γερο-Στέφανος να γλιτόςι το ςπίτι-τυ: 'Ολο κάικε, μα γλίτοςε το ςπόρο τυ κολχοζιύ.

ΛΟΓΙΑ ΚΕ ΔΥΛΙΕΣ

'Ετιχε ένας κυλάκος να γίνι κλαντοβτζίκος ςε κολχόζικο ςκλαντ. Λέι ςτι ςινεδρίαςι:

Πρέπι να πολεμίςυμε να έχυμε μεγάλι ςοδιά ςτο κολχόζι. Πρέπι να ςπίρυμε ςτο τζόλι πελιγμένο ςπόρο.

Μα τί κάνι; Ας τιμαρέπςο τον πελιγμένο το ςπόρο κε ςτι ςέγιαλκα βάζο το δικό-μυ το ταραγμένο. Το κολχόζι δεν ίνε δικό-μυ. Κι' άςκιμο ςπόρο μπορί να ςπίρι. Τον καλό το ςπόρο μπορό να το δόςο ςτα ορνίθια-μυ. Τ' ορνίθι θα φάι το ςιτάρι κε θα γενίςι περιςότερα αβγυλάκια.

'Ετιχε ένας κυλάκος να γίνι αλογάρις ςτο κολχόζι. Λέι ανιχτά ςτο κολχόζι. Τ' άλογα τυ κολχοζιύ πρέπι νάνε χορταζμένα. Πρέπι νάνε όπος πρέπι. Πάντα να ίνε έτιμα για τι δυλιά.

Μα τί κάνι; 'Αςκιμα φαΐζι τ' άλογα. Στιν όρα δεν τα ποτίζι κε δεν τα χορτένι με νερό. Κλέβι το γιυλάφι. — Το γιυλάφι θα χριαστί κε στο σπίτι-μυ, μπορό κε να το πυλίςο.

'Ετιχε ένας κυλάκος να γίνι τρακτορίςτας. — Λέι:

— Ας αλετρίςυμε το τζόλι πριν απτον κερό-τυ. Ι μπριγάδα-μας ίνε υντάρνικι.

Μα τί κάνι; Μια τι βίδα, μια τι γάικα βγάζι απτο τράκτορ. Χάλαςε το τράκτορ. Δεν μπορί να δυλέβι. Χάλαςε ι δυλιά. Στον κερό δεν τελιόςανε τι δυλιά.

ΕΝΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΟ ΚΟΛΧΟΖΙ

Προί-προί ο αλογάρις πίγε να δόςι στ' άλογα γιυλάφι. Τα παχνιά, όπυ στεκόντανε τα καλίτερα άλογα ίτανε όφκερα. Τα σκιλιά ίτανε πςόφια, φαρμακομένα.

'Αρπακςε ο αλογάρις το κεφάλι-τυ φόνακςε:

— Μ' έκαπςαν! Κλέπςανε τα καλίτερα άλογα!

Τρέκςανε ι κολχόζνικι. Τί να κάνυνε;

Μα ο πρόεδρος τυ κολχοζιύ εδό κε πολί κερό ςιμάδεπςε τον Σιλάντι κε τον Πετρόφ. Αν κε μπίκανε στο κολχόζι, μα πάντα κριφά γρινιάζανε για τις κολχόζικες δυλιές. 'Οταν πιγένανε άςχιμα ι δυλιές τυ κολχοζιύ, αφτί χερόντανε.

Ο πρόεδρος με διο μέλι τυ κολχοζιύ πίγανε στο Σιλάντι. Μα δεν ίτανε στο σπίτι. Πίγανε στον Πετρόφ. Μα κι' αφτός δεν ίτανε στο σπίτι. Μορέ δυλιά. Τα καλίτερα άλογα χαθίκανε, χάθικε ο Σιλάντις, χάθικε ο Πετρόφ.

Αρχίςανε να τυς γιρέβυνε. 'Ιςτερα από λίγο κερό ίβρανε το Σιλάντι κε τον Πετρόφ κι' αντάμα-τυς κε τ' άλογα. Γιρίςανε τ' άλογα στο κολχόζι κε το Σιλάντι κε τον Πετρόφ τυς δόςανε στο δικαςτίριο.

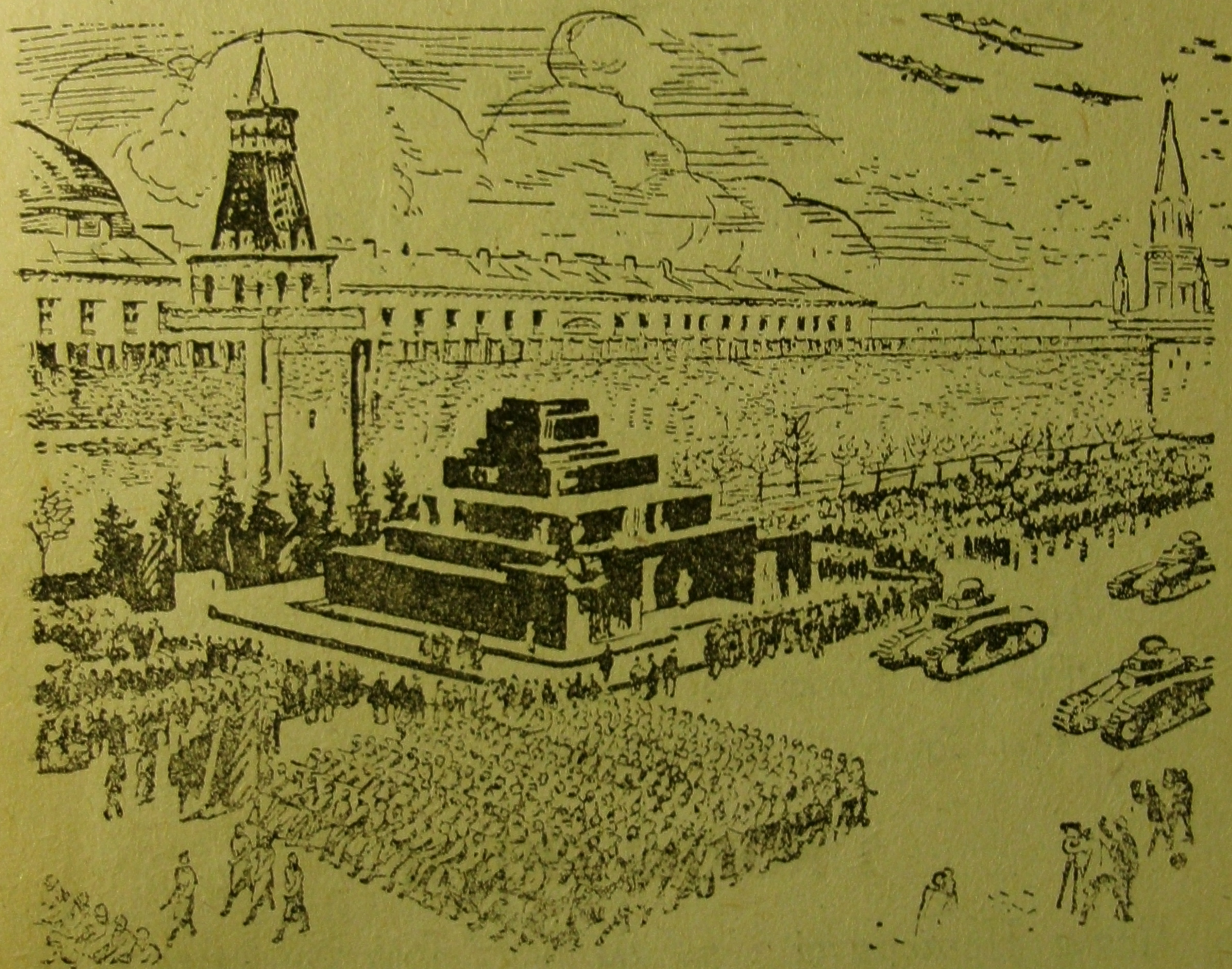
ΤΥ ΚΛΕΦΤΙ ΤΟ ΚΑΠΕΛΟ ΚΕΕΤΕ

Σ' ένα χοριό ένας χοριάτις έχασε τα καπίκια-τυ.

Σορεφτίκανε ι χοριάτες κε άρχισαν να νυνίζυνε, πός να βρύνε τον κλέφτι.

'Αξαφνα ένας φονάζι:—Αδέρφια, τυ κλέφτι το καπέλο κέετε.

'Ενα πεδί άρπαξε το καπέλο-τυ! 'Ολι τότε μάθανε, ότι αφτός ίνε ο κλέφτις. Από τότε κι' άρχισαν να λένε: Τυ κλέφτι το καπέλο κέετε.

Ι ΠΡΟΤΟΜΑΓΙΑ

Ι στράτα ταραγμένι
βυίζι κε βροντά.
Σα χίμαρος διαβένι
ο κόζμος-μας περνά.

Ι χόρα στολιζμένι,
χαρύμενι γελά.
Σα χίμαρος διαβένι
ο κόζμος-μας περνά.

Ο ΜΙΤΙΑΣ ΣΤΙ ΓΙΟΡΤΙ

Ο Μίτιας βγίκε με το σκολιό-του στι στράτα ν' απαντίςι τον Κόκινο στρατό.

Πετάκςανε τα αεροπλάνα, ακύστικε μυςικί. Νά περνά ο στρατός: το πεζικό το ιπικό. Περάςανε κανόνια, ςερθίκανε τα τανκς. 'Ολι φονάκςανε. «Ζίτο». Κε ο Μίτιας αντάμα φόνακςε. Πολί τυ άρεςε ο Κόκινος στρατός!

Ι ΠΑΡΑΤΑ

Φοβερό περνά το πεζικό—
αν ς' αρέςι, έβγα να ντρανό!
'Ιςτερα περνά το ιπικό—
Πιος μπορί να τρέκςι ςαν κι' αφτό;
Τα κανόνια-μας περνύν βαριά—
πεχνιδάκια δεν ίνε κι' αφτά.
Νά βυίζοντας πετύν πςιλά,
ντράνα, τ' ατςαλένια-μας πυλιά.
'Ινε όλι-τυς εργάτες.
'Ινε όλι-τυς χοριάτες.
Για την 'Ενοςι θα ςικοθύνε
'Ολι να την ιπεραςπιςτύνε.

Ι ΚΟΚΙΝΙ ΓΙΟΡΤΙ

'Ιτανε Προτομαγιά ι μεγάλι γιορτί όλον τον δυλεφτάδον.

Ι μάνα φόρεςε τι μικρί Μαρύςα με κόκινο φυςτάνι κι' ο πατέρας την πίρε στο δρόμο.

Πολίς-πολίς κόςμος πίγενε στι στράτα με κόκινες ςιμέες. Σ' όλα τα ςπίτια κιματίζανε ι κόκινες ςιμέες.

Βλέπι ι Μαρύςα όλα γίρο κόκινα κε νυνίζι: Σίμερα ίνε κόκινι γιορτί.

ΑΠΤΟ ΧΟΡΙΟ ΣΤΙΝ ΠΟΛΙ

Σε μακριά κε ςκονιζμένι στράτα
με τα τραγύδια πάι το ομπόζι
κε κυβαλί ςιτάρι για τιν πόλι,
πυ ςτέλνι ςτυς εργάτες το κολχόζι.
Κε όλι κςέρυνε καλά, πος πρέπι
ςτις πόλες-μας να ςτίλυμε ςιτάρι.
Αν ο εργάτις θἄνε χορταζμένος,
κομπάιν, τράκτορ το χοριό θα πάρι.

Ι ΠΟΛΙ ΣΤΟ ΧΟΡΙΟ

Ας ντρανύμε, δε χόθικε ι πόλι ςτι χοριάτικι καλίβα;

Νά ι λάμπα με το γιαλί, με το νκάζι μέςα-τις, ίνε απτιν πόλι. Κε ι ποςύντα; Αν ίνε από μέταλο — ίνε όλι απτιν πόλι, μα τιν κςιλένια κε τιν πίλινι, τις κάνυνε ςτο χοριό.

Θα κάτςυμε τόρα ςτο τραπέζι κε θα πιύμε τςάι. Εδό, εςίς μόνι-ςας θα πίτε, τί φέρανε απτιν πόλι. Ας πάμε ςτο μαντρί, κάτο απτι ςτέγι. Νά το τςεκύρι, ι κόςα, το αλέτρι, ι μιχανές: ι μολοτίλκα, ι βέγιαλκα, ι ςέγιαλκα κι' άλα. 'Ολες ίνε απτιν πόλι κι' όλες τις κάνανε ι εργάτες τις πόλις.

Ας ντρανύμε ςτο ςελ-ςοβιέτ, ςτιν τζιτάλνια. Παντύ απάνο-μας ντρανά ι πόλι.

Ακόμα κι' ο δάςκαλος απτιν πόλι ίρθε, κι' ο γιατρός, κι' ο αγρονόμος. 'Ολι αφτί ςτιν πόλι μαθένανε.

Στις πόλες τιπόνυντε βιβλία, ζζυρνάλια κε γαζέτες. Απ' αφτές μπορύμε να μαθένυμε τί γίνετε ςτι χόρα-μας κε πός ζύνε ι άνθροπι ςτις άλες χόρες.

Απ' αφτές μπορύμε να μάθυμε πός να καλιτερέπςυμε το ζίςιμο κε να οργανόςυμε το νικοκιριό-μας.

Το χοριό με ι πόλι τὄνα τάλο βοιθύνε. Το χοριό με ι πόλι χριάζετε τὄνα στ' άλο.

ΖΖΥΡΝΑΛ ΜΕ ΤΙΝ ΠΟΣΤΑ

Ο Μίτιας ζύςε στο χοριό. Μόλις τόρα γίριςε απτο ςκολιό. 'Ακςαφνα άνικςε ι πόρτα. Μπίκε ο ποςταλιόν.

— Εδό ζι ο Μίτιας Γαγύτ;

Ι μιτέρα-τυ αναςτέναχςε.

— Πάλι κάπυ γιαλί θα τςάκοςε.

— Τί γιαλί;—θάμαςε ο ποςταλιόν.—Νά ένα ζζυρνάλι γι' αφτόνα.

— Για τον Μίτια; Μπορί να μιν ίνε γι' αφτόνα;

— Νά τι γράφι. Για το Μίτια Γαγύτ, Κριβάγια ύλιτςα, ςπίτι νύμερο 7.

Ο ποςταλιόν έφιγε. Ο Μίτιας άρπαχςε το ζζυρνάλι, άρχιςε να τρανά τις χαρτίνες κε να διαβάζι.

— Μα από πύ με κςέρυνε στι Μόςχα; Στ' αλίθια ι ςιγραφιάδες για μένα γράφανε κε στο τιπογραφίο τιπόνανε το ζζυρνάλι;

Το μεςιμέρι στο φαγί ο Μίτιας ρότιςε τον πατέρα-τυ.

— Πατέρα εμένα κε στι Μόςχα με κςέρυνε;

— Κε βέβεα! Μόνο για ςένα νυνίζυνε όλι. Γέλαςε ο πατέρας.

— Μα από πύ κςέρυνε τιν αντρέςα-μυ στι Μόςχα;

— Δεν κςέρο εγό, πεδάκι-μυ, πιος ςύχανε αφτό το καλό. Κάπιος θάδοςε τιν αντρέςα-ςυ. Αλιότικα ι πόςτα δε θα ςυ τὄφερνε.

— Πατέρα, μίπος ι πόςτα το κυβαλά; Ο ποςταλιόν τὄφερε πεζά.

— Τιν πόςτα μας τι φέρανε με το ςιδερόδρομο.

— Μα από πυ με κςέρι ο ςιδερόδρομος.

— Κι' ο ςιδερόδρομος δε ςε κςέρι. Στιν κοντόρα κολνύνε απάνο στο ζζυρνάλι τις αντρέςες με χαρτάκια. Ίςτερα τα δίνυνε ςτιν πόςτα. Εκί μιράζυνε τιν πόςτα κε τι ςτέλυνε με το ςιδερόδρομο ςε λογιο-λογιό τόπυς. Νά κε ςτιν αντρέςα-ςυ το φέρανε, όπος έδιχνε το κονβέρτο.

Μόνο τιν αντρέςα πρέπι να τι γράφις ςοςτά.

ΘΑ ΣΟΣΙ;

Πέτακςε μια οτκρίτκα ο Νικίτας ςτο κυτί με τέτια αντρέςα:

Στο χοριό, πίςο απτο ποτάμι, ςτιν παλιά χάτα—ςτον παπύ—Ιγνάτι.

ΤΑ ΠΕΔΙΑ

— Μα γιατί πιγένυν τόρα
ςτο ςκολιό πολά πεδιά;
— Γιατί
νέα ζίςι θέλυν
νἄχυν τα πεδιά-μας πια.
Ο Γιανάκις
τρακτορίςτας,
ο Κοςτάκις
μαςςινίςτας,
κι' ο Λυκάς ο πιονέρος
θε να γίνι
ινζενιέρος.
Τρακτορίςτας ςτο κολχόζι,—
ςκάφτυν τράκτορ ςτο κολχόζ.

Οδιγός στο παροβόζι,—
πάι γοργά το παροβόζ.
Φάμπρικα να χτίςυν θέλυν,—
ινζενιέρι ίρθαν πια.
Νά γιατί
πιγένυν τόρα
στο σκολιό
πολά πεδιά.

ΕΜΙΣ—ΕΔΟ, ΕΣΙΣ—ΕΚΙ

Ζαβόντι νέο χτίςανε
στιν πόλι-μας ςιμά
κε όλι τόρα έχυνε
υντάρνικι δυλιά.

Ι ΕΡΓΑΤΕΣ:

Παλέβυμε να φτιάςυμε,
πριν νἄρτι ι σπορά,
πολές κενύργιες ςέγιαλκες
κε τράκτορα πολά.

ΤΟ ΠΑΡΟΒΟΖΙ:

Πετύσα κε κυβάλισα
να ςπίρυν τα χοριά
πολές κενύργιες ςέγιαλκες
κε τράκτορα γερά

Ι ΚΟΛΧΟΖΝΙΚΙ:

Στιν πόλι δε θα ςτίλυμε
το τρένο αδιανό.
Καρτόπλες θα φορτόςυμε
πςομί κε χιρινό.
Εργάτες κε
κολχόζνικι!
Εμίς—εδό,
εςίς,—εκί
Για ένα πλάνο όλι-μας
δυλέβυμε μαζί.

Стат. форм. 75x105. 4 1|2 печ. лист. Тираж 3000 екз.—142,500 знаков.
Міськліт від 14/XI-33 р. № 5|Г. Маріупіль, держдрукарня. Зам. № 6913.

ΤΙΜΙ 50 καπ.
ΔΕΣΙΜΟ 35 καπ.

ЦІНА 50 коп.
ОПРАВА 35 коп.

ГРЕЦЬКОЮ МОВОЮ:

Е. Я. ФОРТУНАТОВА
ЧИТАНКА
ЧАСТ. І, 1 РІК НАВЧАННЯ

НА ГРЕЧЕСКОМ ЯЗЫКЕ:

Е. Я. ФОРТУНАТОВА
КНИГА ДЛЯ ЧТЕНИЯ
ЧАСТЬ І, 1 ГОД ОБУЧЕНИЯ

УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО
НАЦМЕНШОСТЕЙ ПРИ ПРЕЗИДІЇ ВУЦВК'у
„УКРДЕРЖНАЦМЕНВИДАВ"